

ნოდარ ჯალაღონია

უნდა ჰგავდეს
სიცოცხლეს –
სამშობლოსთვის
სიკვდილი

ნოდარ ჯალაღონია

უნდა ჰგავდეს სიცოცხლეს -
სამშობლოსთვის სიკვდილი

საქართველოს
პარლამენტის
მდივანთა
ბიბლიოთეკა

რედაქტორ-გამომცემელი მურმან ზაქარაია

რედაქტორი ჯემალ შონია

ISBN 978-9941-9078-7-6

© ნ. ჯალაღონია, გამომცემლობა „ზანი“, 2009

პოეტი - მლოცველი

ჩემთვის დიდი პატივია ბატონ ნოდარ ჯაღალონიას შემოქმედებასთან დაკავშირებით რამდენიმე სიტყვის თქმა, უპირველეს ყოვლისა, იმის აღნიშვნა, რომ იგი ჩემი საყვარელი პოეტია, შინაგანად ახლობელი, მოსანატრებელი, რომლის წიგნებსაც ხშირად ვფურცლავ, ხშირად ვუბრუნდები მის ერთსა და იმავე ნაწარმოებს... განსაკუთრებით იმ ლექსებს, რომლებიც სამშობლოს ეძღვნება; ალბათ იმიტომ, რომ სამშობლოს გამო ვერც პოეტია მშვიდად და ვერც მე დაემშვიდებულვარ.

„როცა სამშობლო გმინავს და ოხრავს,
როცა ქვეყანა დგას ბეწვის ხიდზე,
დუმილი სულაც არ არის ოქრო,
დუმილი სულაც არ ნიშნავს სიბრძნეს.“

როცა გჭირდება ჭკუა და ძალა,
დროა ბრძოლის და სიმართლის თქმისა,
დუმილით ბევრი სიბრძნევს მალავს,
ბევრის დუმილიც სიღაჩრეს ნიშნავს“.

პოეტობა არც ხელობაა და არც თანამდებობა, ესაა სულისა და ინტელექტის განსაკუთრებული მდგომარეობა, რომელსაც პოეტის ტიტულს ხალხი ანიჭებს, ხალხი, რომელიც საკუთარ გულის მესაიდუმლესა და მოქმელს განსაკუთრებული მადლიერების ნიშნად უბოძებს ხოლმე ამ სახელს.

ჩვენი თვალი ათას ფერს ხედავს გარშემო, სმენა ათასგვარ მოტივს იჭერს, გულს ათასგვარი გრძნობა მსჭვალავს... ხშირად ამაოდ ვეძებთ სიტყვებს ამ შთაბეჭდილებათა გამოსათქმელად და უეცრად აღმოვაჩინეთ, რომ თურმე ჩვენს გულში ღრმად ჩაუხედავს რომელიმე ხელოვანს და ჩვენი ემოციებისათვის სახელი დაურქმევია, საკუთარ შეგრძნებათა და ფიქრთა ლაბირინთიდან მშვიდობიანად გამოვუყვანივართ და შემდგომი „სავალი გზისა“ გაუადვილებია. ამ დროს ისეთი უცნაური სიხა-

რული გვეუფლება ერთობისა, თანაშემოქმედებისა, ერთმანეთს მართლაც რაიმე წვლილი შეგვეტანოს ამ ნაწარმოებში – ჩვენთვის, ჩვენს საშველად, ჩვენს დასატკობად დაწერილ ნაწარმოებში.

რა არის პოეტური ნიჭის საიდუმლო – ცხოვრებისეული გამოცდილება? ალლო? მჭკრეტელობითი უნარი? ღვთის მიერ ნაბოძები ნათელმხილველობა?

ნოდარ ჯალაღონიას შემოქმედება მრავალი წელია მოძვედებული ჩვენს ცხოვრებას. სტუდენტობიდან, როდესაც ყველა ქართველი პოეტის (ნამდვილი პოეტის) შემოქმედება ღამის ზეპირად ვიცოდით, ეროვნული მოძრაობის აზვირთებიდან, როდესაც ბატონი ნოდარი უმად ჩასწვდა მიმდინარე მოვლენების არსს, თავისუფლების მშვენიერი იდეა თავისი პოეზიის ქვაკუთხედად აქცია და რამდენადაც ჩვენ, მე პირადად, უსამშობლოდ არც ერთი თემა და საკითხი არ გვეახლობებოდა, მისი ლექსების შუღმივ მკითხველად გადავიქეციით.

„გავეუძლებ ყველა ჭირსა და ვარამს,
სიავეს: მტრობას და ღუხჭირ ყოფას,
მაგრამ სიკვდილზე უფრო მაშინებს
უსამშობლოდ და უღექსოდ ყოფნა“.

ნოდარ ჯალაღონიას რანგის პოეტები არ ბერდებიან; იგი მუდამ დროს მიძვედება, ყველაზე აქტუალურს, მწვავესა და მნიშვნელოვანს ამჩნევს და თუ მუდმივი თემების ერთგულია, ეს არა იმიტომ, რომ რომელიმე ღამის კლუბში გამართული საექვო ღირებულების როკ-კონცერტის ამბავი არ გაუგია ან თანამედროვე ვაი-ლიტერატორთა ფიზიოლოგიური თვითნაღლის მეთოდს ვერ ჩასწვდა, არამედ იმიტომ, რომ მისი სმენისა და ჭკრეტის საგანი მამულია, ერია, ხალხია.

როგორც ყოველთვის, დღესაც თანამედროვეობა და პროგრესულობა დიდ გამძლეობას მოითხოვს, რათა ფსევდოპროგრესიზმმა ჭეშმარიტი აზრი და ჭეშმარიტი ესთეტიკა არ ამოძირკვოს. სულიერი ფასეულობები არც ისე ცვალებადია, როგორც თანამედროვე პოპ-არტის

ზერელე მიმომხილველებს ჰგონიათ. ჭეშმარიტ აზრსა და განცდას დრო, შრომა და კომპეტენცია იძლევა, თანამედროვე ზარმაცებს კი ურჩევნიათ ისე მოიხვეჭონ სახელი, რომ ჯაფა არ დაადგეთ... ამიტომაცაა მათი ნადვანობა და სახელიც ესოდენ ფუქსავატური და უდღეური.

დღეს საქართველოში ნამდვილი პოეტები ბერმონაზვნებს დაემსგავსნენ (მაპატიეთ ეს თამამი შედარება): გარიყულთ და შეწირულთ, მლოცველთ იმათთვის, ვინც ხშირ შემთხვევაში ვერც კი წვდება ღვთიური მადლის მნიშვნელობას...

ბატონი ნოდარი ამგვარი მლოცველია...

მე ვფიქრობ, ჩვენ ყველანი ვგრძნობთ, როგორ უხდება მის პოეტურ სიტყვას ჭარმაგი ადამიანის თმის სითეთრე და ჭაბუკურად მკვირცხლი მზერა...

*მანანა ტაბიძე,
ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი,
პროფესორი*

10 აპრილი, 2008

ისევ ჩვენ უნდა დავიცვათ

უბნელდებოდათ თვალები ჩვენი ცის, მიწის ყურებით
და გვესოდნენ მუშლივით ათასი მურვან-ყრუები.

უმეცრებსა და უვიცებს, წკვარამში გამოკეტილებს
არ ასვენებდათ შურ-ბოღმა ჯალათებს –

ჯალალედინებს.

და დღესაც ბევრი უღმერთო გაგვითამამდა იქამდი,
საქართველოს და ქართველებს გადაშენებას გვიქადის.

ჩვენი სიკვდილი ვინც სცადა,

თვითონვე იქცა მიწადა,
რადგანაც ღმერთი გეწყალობდა და ღვთისმშობელი
გვიცავდა.

აღარ გვივლია ამქვეყნად არც მარტო სხვათა იმედით,
დარუბანდ-ნიკოფსიამდე საკუთარ ფეხით მივედით.

მაგრამ თუ ბედმა გვიმუხთლა, ქვეყანა მართლა დაიქცა,
თბილისიცა და მთაწმინდაც ისევ ჩვენ უნდა დავიცვათ.

სხვა არვინ შეეწირება ზეკარს, საღხინოს, საჩინოს,
ის გელათიც და ვარძიაც ჩვენ უნდა გადავარჩინოთ.

რადგან ბაზალეთ-ალგეთის აკვნები ისევ ირწევა,
ცხინვალის ბასიანად და გორის დიდგორად იქცევა.

მტრების საფლავად იქცევა ჩვენი მთები და ველები,
არც დღეს აკლია სამშობლოს ცოტნე და არაგველები.

რადგან გავლიეთ გოლგოთა და სისხლიანი ქარ-წვიმა,
ღვთისმშობლის წილხვედრს უფალი არც მომავალში
გაწირავს.

დიდ წინაპართა სახელი გვაერთიანებს, გვამთელებს
და საქართველო ისევე იცოცხლებს და იქართველებს.

დეკემბერი, 2008 წ.

სამშობლოზე ფიქრობდა

როცა მეფეს თავის თავი სამსხვერპლოზე მიჰქონდა,
ქვეყნისათვის თავს დებდა და სამშობლოზე ფიქრობდა.

ის თუეღორე მტრისგან განა პატიებას ითხოვდა,
მოკვეთილი მისი თავი სამშობლოზე ფიქრობდა.

კოხტაგორას მიმავალი ცოტნე სხვას რას იქმოდა,
როცა ტანზე თაფლს ისუამდა, სამშობლოზე ფიქრობდა.

ტკივილს, წუხილს, დარდს და სევდას როცა
ცრემლით იქრობდა,
9 ძმის დედა, ქართველის დედა, სამშობლოზე ფიქრობდა.

ან ქეთევან დედოფალი განა გვირგვინს ითხოვდა,
როცა შანთით მკერდს აგლეჯდნენ, სამშობლოზე
ფიქრობდა.

არც პაატა ჯაღათისგან წყალობას არ ითხოვდა,
ისპაჰანში თავს რომ სჭრიდნენ, სამშობლოზე ფიქრობდა.

როს სამასნი არაგველნი მარაბდისკენ მიქროდნენ,
განა თავის სიცოცხლეზე, – სამშობლოზე ფიქრობდნენ.

გვყავდა ასი ათასიც ხომ მინდობილი ღვთის ნებას,
მეტეხთან რომ შეეწირნენ რწმენას, მამულს, ღირსებას.

თვით კვდებოდნენ, რომ ეცოცხლა თბილისს, დიდგორს,
მარაბდას
და ვაჟკაცთა სახელები მამულს ედგნენ ფარადა.

ადარ თმობდნენ სამშობლოს და არც ღირსებას არ
თმობდნენ,
საქართველოს მტრებს და ჯალათს თავის სისხლით
ათრობდნენ.

ეს იმათი სულით, რწმენით მოვალწიეთ აქამდე,
საქართველო უკვდავი და უძლეველი გახადეს.

არ იქნება საქართველო ფეხზე ბორკილგაყრილი,
აგერ იყო, სულ ახლახან, 9 მარტი და აპრილი.

არ გვაკლია თუმცა დღესაც კაენი და იუდა,
მჯერა, ბევრი მამულს ისევ თავს ზვარაკად მიუტანს.

თუ დასჭირდა ქვეყნისათვის ქართველს თავის დადება,
სიკვდილის და ჯალათის წინ კვლავ ამაყად დადგება.

წინაპართა სისხლი გვიღუღს და ეს ყველამ იცოდეს,
საქართველოს სიცოცხლისთვის
ისევ დავთმობთ სიცოცხლეს!

იანვარი, 2008 წ.

არავის დაემონება

საქართველოში ყოფილა ცრემლის ტბა, სისხლის
მდინარეც,
დიდგორის ველიც გვექონია და ბეწვის ხიდზეც ვიარეთ.

გვექონია კალოს უბანი და ზოგჯერ ფუძეც აყრილი,
ჩვენს დამონებას ცდილობდნენ: ომით, ბრძოლებით,
მახვილით.

ჩვენი გაქრობის მსურველნი თვითონ გაქრნენ და
განქარდნენ,
გამოვალწიეთ ჯოჯოხეთს და მოვალწიეთ აქამდე.

ვაგლახ, რომ დღესაც რამდენი ცდილობს ჩვენს დაშლას,
დაყოფას,
იუდას ვერცხლით გვიპირებს დამონებას და დაპყრობას.

სურს, ისე გაგვიდიდგულდეს, არც გვითხრას და არც
იკითხოს,
თამარ-დავითის სამშობლო უნდა რომ ფულით იყიდოს.

უნდა რომ ფულით იყიდოს 9 ძმა და არაგველები,
დაადოს ჯვარს და ვარძიას ფულით მოთხვრილი ხელები.

მაგრამ ამოდ დარჩება სურვილი და გაფიქრებაც,
საქართველო და ქართველი არავის მონა იქნება.

გორგასალ-დავითიანის ჯიში არასდროს გაქრება,
არც მახვილს დაემონება, არც ფულის მონა გახდება.

26 დეკემბერი, 2007 წ.

* * *

თუ ვაპარპაშეთ მამულში,
მოესურვება ვისაცა,
აღარ გვექნება სამშობლო
და არც საფლავის მიწაცა.

ყველა ერსა და ქვეყანას
აქვს თავის სიტყვა სათქმელი,
ცას მზე და მთვარე უხდება
და საქართველოს ქართველი.

აპრილი, 2009 წ.

თუ მამულს არ ეწირება

ყველაფერი მთავრდება თურმე რაც კი იწყება,
დედამიწა ბრუნავს და ყველაფერი იცვლება.

ყველას კარგად გვანახება ამ წლებმა თუ იმ წლებმა,
თაობა რომ იცვლება, ჩანს, ქვეყანაც იცვლება.

თუმც იგივე მიწა და თუმც იგივე ცა იყო,
წლებმა ბევრის სახელი ნაფოტივით წაიღო.

სახელები მეფის თუ ცეკას, ტეკას მდინეების
წარიტანა უჩუმრად წუთისოფლის დინებაში.

ისევ ხალხი აკეთებს არადანს და არჩევანს,
ხალხის ნების გარეშე არაფერი არ რჩება.

თუ ქვეყნისთვის არ იღვწის, ისევ დრო გვეუბნება,
ყველაფერი წყალია, ტახტიც, ხელისუფლებაც.

ყველაფერი წყალია, ქრება და იძირება,
რაც საკუთარ ხალხსა და მამულს არ ეწირება.

ივლისი, 2008 წ.

ჩვენი ყველაზე დიდი სიმდიდრე

უცხო ენების ცოდნა და სწავლა, გაგიხარია,
არ არის ცუდი,
მაგრამ ქართული ენა და სიტყვა არ უნდა დავთმოთ
არც ერთი წუთით.

არ მოვიშალოთ უნდა არასდროს ქართულ ენაზე
ლოცვა და ფიქრი,
ის არის ჩვენი ძირი და ფესვი, სამშობლოში თუ
სამშობლოს იქით.

არ შეიძლება, არა და არა, ქართული ენის ფერისცვალება,
რადგან ქართული ენის სიკვდილი ნიშნავს სამშობლოს
გარდაცვალებას.

ენის გარეშე ქართველი კაცი გადაგვარდება,
უკვალოდ წავა,
თუ აღარ ვიტყვით ქართულად „დედას“, თუ არ ვახსენებთ
ქართულად „მამას“.

დედით იწყება დედასამშობლო, მამით იწყება
ჩვენი მამული,
მოდალატვა ყველა ქართველი, ვინც თავის ენას, სიტყვას
არ უყლის.

აბა, ვისა აქვს ან რომელ ენას „გენაცვალე“ და
„შენი ჭირიმე“,
ქართული ენის, სიტყვის გარეშე „მრავალჯამიერს“
ვინ იღიღინებს.

სხვაგან სად ნახავთ ან სად მოისმენთ ლამაზ სიტყვების
ჰანგსა და ფერებს,

ქართული ენის, სიტყვის გარეშე ჩვენს „იანანას“ ვინაობა იმდერებს.

გლოვის ჟამს ქართულ სიტყვის გარეშე არც ცრემლის ტალღა არ აგორდება, ვერ აატირებს ქვეყნად ვერავის ქართველი ქალის მოთქმა, გოდება.

ჭირში და ლხინშიც ქართული ენა გვადიდგულებს და გვმატებს ძალასაც, ის აფოლადებს ქართველი კაცის გულსა და სულსაც, ხმაღს და კალამსაც.

ის არის ჩვენი ბატონ-პატრონი, სიამაყე და ჩვენი სიმდიდრეც, არ გაგვანია ქვეყნად ქართველებს ქართულ ენაზე დიდი სიმდიდრე.

იანვარი, 2009 წ.

ხმალი და კალამი

ნაბოლქონის აზრით, ქვეყნად ორი ძალა არსებობს: ხმალი და კალამი.

უკვდავი და მარადია საქართველოს სვე და ბედი, დავითის ხმაღს რუსთაველის კალამი რომ უდგას გვერდით.

მაგრამ ჭირი თავს არ მალავს და ეშმაკის ხდება კერძი, თუ ილიას აზრს და კალამს შადიმანის ხმალი ებრძვის.

ეკარგება გზა და კვალი
ხმაღს სიმტკიცის, კალამს სიბრძნის,
თუ სამშობლოს აღარ იცავს,
მაშულისთვის თუ არ იბრძვის.

მაგრამ ის, ვინც ერთგულია
და თავის ხალხს გვერდით უდგას,
მისი ხმალი და კალამიც
სამშობლოსთვის გაცვეთს უნდა.

ასე იყო ჩვენში ოდით,
ამას ითხოვს უამი კვლავაც,
ქვეყნის ვალი ტვირთად ადევს
ქართულ ხმაღს და ქართულ კალამს.

ივლისი, 2008 წ.

გულებისა და ხელების ჯაჭვი

დღეს ერთად დგომა და ერთად ყოფნა
არის სამშობლოს ჯაჭვის პერანგი.
თუ ქართველები ვიქნებით ერთად,
ვერას დაგვაკლებს მტერი ვერაგი.

მეგობრებისთვის ხელი ქართველის
ყოველთვის იყო გაწვდილ-გახსნილი,
მაგრამ მტერსა და ურდოს მოვარდნილს
ვეგებებოდით ხელში მახვილით.

დღესაც არ არის უამი დუმილის,
წუხილის, შიშის და უღონობის,
ჩვენი გულების, ხელების ჯაჭვით
გავწყვიტოთ უნდა ჯაჭვი მონობის.

სექტემბერი, 2008 წ.

„ომმა ბერი გვასწავლა და დაგვანახვა“

ქართველი ჯარისკაცის ნათქვამი,
ტელეეკრანიდან გაგონილი.

ომში ქართველმა ჯარისკაცებმა
ბერი ვისწავლეთ, ბერი რამ ვნახეთ,
ომმა გვაჩვენა საქართველოში
ვაჟაკისა და ლაჩარის სახეც.

იქ, ბრძოლის ველზე, მიეხვედით, გავიგეთ,
არ გვავიწყდება ახლა წამითაც,
სამაჩაბლოდან ის მაჩაბელი
ომში სიმღერით რატომ წავიდა.

ომმა გვასწავლა, ომმა გვანახვა
და საფიქრალი აღარ გველევა,
ომში გავიგეთ, რატომ შესწირეს
სამშობლოს თავი არაგველებმა.

რა სათქმელია, აბა, სიკვდილი,
თუკი სისხლი დუღს, თუკი გული ძგერს,
ჩვენ გვერდით იდგა და მტერს ებრძოდა
ცხრა ძმა, ცხრა გმირი ხერხეულიძე.

ჩვენ გვერდით იდგა ბერი თვედორეც,
ელავდა ხმალი ჩოლოყაშვილის,
გვადიდგულებდა სული დავეითის
და გორგასალის დროშა გაშლილი.

6.იბ ვნახეთ რა ~~კეთილი~~ თან, ჩვენი ბიჭებიც
იქცნენ ვეფხეებად, იქცნენ არწივად,
მოკვდნენ და არვის დანანებია
სამშობლოსათვის თავის გაწირვა.

ომმა გვანახვა, ნაღდი ვაჟკაცი
სისხლს მამულისთვის ამოდ არ ღერის,
ომმა გვასწავლა, უსამშობლოდ
ქართველი კაცის სიცოცხლე არ ღირს.

ასე ყოფილა, ასე იქნება,
რადგან უფალმა ასე ინება...
ალარ თავდება მათი სიცოცხლე,
ქვეყნის სიცოცხლეს ვინც ეწირება.

სამტეხეძეო, 2008 წ.

უცნობი ჯარისკაცის საფლავი

ვინაც დიდგორის ველზე პირველნი
ეკვეთნენ მომხდურთ გულით მაგარით,
ის, ის ორასი გმირი ვაჟკაცი,
ნეტავ ვინ იყო ანდა რა გვარის?

ანდა, თბილისთან მტერს რომ შეაკვდნენ
თავდავიწყებით და გახელებით,
ხომ ალარ ვიცით გვარი, სახელი
ჩვენ იმ სამასი არაგველების,

არც ცხრა ათასი შეწირულისა
მარაბდაზე რომ მამულს ჰყოლია.
იმ ქართველ ბიჭებს თავის სახელის
და დიდებისთვის არ უბრძოლიათ.

და როცა მათი უკვდავი სული
უსამშობლოდ საფლავშიც ვერ ძლებს,
თვითონ სახელი და უკვდავება
იმათ გვარსა და სახელებს ეძებს.

ბეერს, სამშობლოსთვის დაცემულ გმირებს,
ვაგლახ, რომ დღესაც უცნობი ჰქვია,
ვინც აეფარა საკუთარ მკერდით
თბილისისაკენ გასროლილ ტყვიას.

დედის უცრემლოდ საფლავში ჩასვლა
რადგან წუხილი და ტკივილია,
ყველა, უცნობი ჯარისკაცები,
ყველა ქართველი დედის შვილია.

მათი სამკვიდრო და სალოცავი
ხალხის გახსნილი გულის კარია,
სამშობლო არის მათი სახელი
და საქართველო მათი გვარია!

30 აპრილი, 2008 წ.

აფხაზეთისთვის გმირულად დაცემულთა მემორიალი გმირთა მოედანზე

ვინც ესაღბუნა და შეეწირა
ქვეყნის ტკივილს და ქვეყნის ჭრილობას,
ვაქებ, ვადიდებ და ვეფერები
მათ სახელსა და გვარიშვილობას.

დღესაც სახელი და მათი გვარი
ქვეყნის ხმალი და ქვეყნის ფარია,
ჯალალონიას გვარის წაკითხვაც
მეამაყება და მიხარია.

ყველა გვარი და ყველა სახელი
ხვალის იმედით, რწმენით ამავესებს,

სამშობლოსათვის თავის დადება
ნიშნავს დარჩენას ამ ქვეყანაზე.

თქვენ, ვინც სიცოცხლეს არ იშურებდით
და სიკვდილს ცივად უმზერდით თვალში,
თქვენ აფხაზეთის ომში კი არა, –
აფხაზეთისთვის იბრძოდით მაშინ.

როცა წინაპართ ხმები ისმოდა
თქვენს ფიქრებში და თქვენს გულისხმაშიც,
თქვენ აფხაზეთის ომში კი არა, –
სამშობლოსათვის იბრძოდით მაშინ.

სულ სხვა ძალა და მადლი შემატეთ
თქვენს გვარს, თქვენს ჯილაგს და თქვენს ღირსებას.
ვინც სამშობლოსთვის ცოცხლობს და კვდება,
მისთვის სამშობლოს კარიც იღება.

თქვენი სახელი და თქვენი გვარი
რჩება იმედად, რჩება ფიქრებად
და თქვენთა შვილთა და შვილიშვილთა
მარადიული ძეგლი იქნება!

აკრილ-მაისი, 2008 წ.

საქართველოში ვინდა დაითვლის

საქართველოში ვინდა დაითვლის
გამოვლილ დღეებს, წლებს და უკუჩვენებს,
მაგრამ გმირი და თავის რჩეული
ჰყავს ყველა დრო-უამს და საუკუნეს.

ს ა ქ ა რ თ ვ ე ლ ო ს
პ ა რ ლ ა მ ა ი ს ტ ი ს
ე რ ო ვ ნ უ ლ ი
ბ ი ბ ლ ი ო თ ე კ ა

სხვისი არ ვიცი, სხვებმა თავისი
თქვან და ახსენონ დრო და ეპოქა.
საქართველოში ჩამოსათვლელად
ჩვენ ათი თითი აღარ გვეყოფა.

ათი რა არის, ათი რას ჰქვია,
ათი ვაჟკაცი რა სათქმელია,
საქებარი და სადიდებელი,
აგერ, სამასი არაგველია.

როგორ არა თქვათ და არ ვახსენოთ
ის ცხრა ვაჟკაცი ხერხეულიძე.
საფლავებშიც ხომ ბევრი უცნობი,
შინმოუსვლელი ბიჭის გული ძგერს.

ქვეყნის იმედად და სადიდებლად
საქართველოში მუდამ ივლიან
ფარნავაზები, გორგასალები,
თამარ, ქეთევან, შოთა, ილია.

მჯერა, სამშობლო არ დაივიწყებს
ცოტნეს და ზვიადს, თევდორეს, დავითს.
მტკვარს ახლაც სტკივა და არ ასვენებს
ასი ათასი მოჭრილი თავი.

სამარაბდე და ის მგლის ლეკვები
აღგეთში ისევ იბადებიან,
მაგრამ სამშობლოს თუკი დასჭირდა,
ის მხარგძელებიც წამოდებიან.

რისი ათი და რისი ათასი,
ათი ათასიც რა სათქმელია,
საქართველოში ნამდვილ ვაჟკაცებს
არ ითვლიან და ისე ელიან.

თავის დადება და თავდადება

როდესაც მტერი დედასამშობლოს
აოხრებდა და წარღვნას უქადდა,
თავი გაწირა, რადგან სამშობლო
თევდორეს

თავზე მეტად უყვარდა.

რადგან არასდროს აღარ ვყოფილვართ
არც მტრის, არც ბედის მონა-მორჩილი,
ომში ქართველებს ძალას მატებდა
პაატას

თავი უღვთოდ მოჭრილი.

არ მოჰკლებია მამულს არასდროს
შვილები მხნე და სახელქებული,
გყავდა დემეტრე,

მეფე დემეტრე,

სამშობლოსათვის თავდადებული.

ჩვენში აღგეთის, არაგველების
სისხლი და გენი აღარ თავდება.
არ უნანიათ დღესაც ვაჟკაცებს
სამშობლოსათვის თავის დადება.

მაგრამ სამშობლომ ისიც იხილა,
მაგრამ დრო-ჟამმა ისიც გვაჩვენა,
ბევრი გარბოდა საქართველოდან
რეგენი თავის გადასარჩენად.

ნოემბერი, 2008 წ.

მიხეილ თამარაშვილის გახსენება აგვისტოს თვეში

უცხო ცისა და მიწის ხიზანი
სულის ტკივილებს ლოცვით იქრობდა
და იტალიის ცას რომ უმზურდა,
ის საქართველოს ცაზე ფიქრობდა.

სამშობლოში თუ სამშობლოს გარეთ
ვინც თავის ხალხს და მაშულს აკლდება,
მათი სიცოცხლე აღარ თავდება
და მათი სულიც ქვეყნად არ კვდება.

ბევრი ქართველის სირცხვილ-ღირსებაც
როკის გვირაბთან კარგად გამოჩნდა,
იყო ის დღე და ის 8 აგვისტო
ცოცხლებისა და მკვდრების გამოცდა.

როცა ქვეყანას უჭირს ძალიან,
სამშობლო მარტო მიწა როდია,
და ცოცხლად მკვდრები როცა გარბიან,
გარდაცვლილები აქეთ მოდიან.

საქტაშვილი, 2008 წ.

ორი ათას რვა წლის აგვისტო

შემოესია ისევე ურდო
ჩვენს მთა და ველებს, ცასა და მინდორს.
მტერი ვერაგი, ცბიერი, უნდო,
არც მკვდრებს, არც ცოცხლებს, არავის ინდობს.

როცა სამშობლოს თავისუფლებას
ფეხით თელავენ ბარბაროსები,
რად არ ელვარებს ლექსი – მახვილი,
მიკვირს, რად დუშან ჩვენი მგოსნები.

რა დროს წყენა და რა დროს შუღლია,
რა დროს ელდა და რა დროს შიშია,
რა დროს მტრობაა ერთიმეორის,
როცა სამშობლო გასაჭირშია.

12 აპრილი, 2008 წ.

უპირველესი ჩვენი მტერია

კრწანისის ომში მეფე ერეკლეს
რატომ ვატკინეთ გული დაღატით;
საქართველოში ყაზბეგს და გრანელს
რატომ ჩავაცვით გიჟის ხალათი.

რად ვერ ვისმინეთ, რად ვერ გავიგეთ
ბარათაშვილის სულის ძახილი
ან ბრძოლის ველზე ვახტანგ გორგასაძეს
რატომ ჩავეცით ზურგში მახვილი.

ჩემო სამშობლოვ და ჩემო ხალხო,
ხომ სირცხვილი და ხომ ტკივილია,
გალაკტიონმა მოიკლა თავი,
თვითონ ვესროლეთ ტყვია ილიას.

რატომ არ ვიცით ხანდახან ფასი
ხალხის და ქვეყნის ერთგული შვილის,
რატომ დავტოვეთ უსაფლავებოდ
ტიციანი და ჯავახიშვილი.

ვერ გამოვიდა, ვერა და ვერა,
რად ვერ მივხვდით და რად ვერ ვიცანით
და უპატრონოდ რატომ დავტოვეთ
ასათიანი და ფიროსმანი.

რატომ დავტოვეთ ბედის ამარა
ქართული ენის, სიტყვის მერჯულე,
რად არ დავმარხეთ საქართველოში
შოთა რუსთველი ანდა მერჩულე.

ვაი, რომ დღესაც, დღესაც ვერ ვხვდებით,
ხარობდა მტერი და მოძალადე,
როცა ვლანძღავდით ზვიადს და მურაბს
და ვადიდებდით ქვეყნის ჯალათებს.

კვლავ ერთმანეთის შურით და მტრობით
მტერმა სამშობლო სანამ გვითელოს,
სანამ ვისმინოთ აკაკის სიტყვა –
„ფურთხის ღირსი ხარ შენ, საქართველოვ“.

ვაგლახ! ხომ დღესაც, დღესაც ვერ ვხვდებით, –
სამშობლო ჩვენთვის ყველაფერია
და ერთმანეთის შური და მტრობა
უპირველესი ჩვენი მტერია.

აკრილი, 2009 წ.

* * *

საქართველოში, არ ვიცი რატომ,
მაგრამ ხომ ხშირად ყოფილა ასე,
ერთგულებას და ქვეყნის სიყვარულს
სიკვდილის შემდეგ ედება ფასი.

ბევრ მამულიშვილს, ღირსეულ ქართველს,
ვაგლახ, რომ ხშირად ასედაც ხდება,
სიცოცხლეში რომ ვაგინებთ, ვლანძღავთ,
სიკვდილის შემდეგ არ ვაკლებთ ქებას.

ოქტომბერი, 2008 წ.

თუ ქართველები ვიქნებით ერთად

იყო კრწანისის დღე სისხლიანი
და შემოსევა სისხლისმსმელების,
მაგრამ ხომ იყო ის ბასიანიც
და ის სამასი არაგველებიც.

იყო ის ჟამი არც ისე შორი,
ისიც სასტიკი და სისხლისმღერელი.
იყო დაღატი, იყო კოჯორი,
მაგრამ ხომ იყო დიდგორის ველიც.

გქონია წლები ამაზე ძნელიც,
ჩემი სამშობლოს მთებო და ველო,
იყო თბილისი ოთხასი წელი
უქართველოდ და უსაქართველოდ.

გადაიტანა ეს ყველაფერი
ქართულმა გენმა, ქართულმა ჯიშმა.
ვერა, ვერ სძლია ქართული სული
ვერავეითარმა მტერმა და შიშმა.

დღესაც რწმენა და იმედი მხოლოდ,
რაც ოდითგანვე ქართველებს მოგვდგამს.
ვერც დღეს მოულებს ვერავინ ბოლოს
გორგასლის ჯილაგს, დავითის მოდგმას.

თუკი გვექნება კვლავ ერთი პირი,
თუ გავუძელოთ შურსა და ღალატს,
გაჰყვება დრო-ჟამს ეს ქართლის ჭირიც
და საქართველო იქნება ხვალაც.

თუ ქართველები ვიქნებით ერთად
ჩვენი მზე ცაზე კვლავ იმზიანებს
და საქართველო ისევ, ისევ
იდიდგორეს და იბასიანებს.

1 თანხარი, 2009 წ.

* * *

არ მჭირდება ლაპარაკი
და არც ყალბი რიტორია,
მინდა ყველა ლექსი იყოს
ჩემი ქვეყნის ისტორია.

რადგან ჩემი ხატი არის
აქ სამშობლო, მადლა ღმერთი,
მინდა მამულს შეეწიროს
ჩემი სისხლის ყველა წვეთი.

2008 წ.

* * *

რადგან წუთისოფელი ბოლოს ყველას იმეტებს,
რაკი ბოლოს მიწა ყველას თავშესაფარი,
უპატრონო კაცი თუ სიკვდილს უმზერს იმედით,
იყოს რისი იმედით უპატრონო საფლავი?

ოქტომბერი, 2008 წ.

* * *

განა მამულზე ფიქრობენ,
განა სიმართლე ირჩევა,
ქვეყნის დაქცევა იწყება
როცა ხალხი ბრბოდ იქცევა,

როცა ყველანი ქვეყნის ბედს
საკუთარ ჭკუით წონიან
და ყველას
თავისი თავი
სოლომონ ბრძენი ჰგონია.

აპრილი, 2009 წ.

* * *

ისევ ვისმენთ ვერცხლის ჩხრიალს,
ისევ ვხედავთ ქვეყნის დაღატკს,
ეს ამდენი ქიშპით, ჯიბრით
საქართველო დაიღალა.

ერთმანეთის შური, მტრობა
ნეტავ რატომ გვიზის სულში,
დღე ერთმანეთს გავეჯიბროთ
საქართველოს სიყვარულში.

აპრილი, 2009 წ.

ღალატის ჩემპიონები

გვეყავს ჩემპიონი მრავალი
მსოფლიოსა და ევროპის.
ნიჭიერება ქართველთა
არის დასტური ერობის.

არის დასტური, ნიშანი
მათი ღირსების, გენების.
სახელს მატებენ სამშობლოს
ნამდვილი ჩემპიონები.

მაგრამ გვაფხიზლებს, გვაფრთხილებს
„ქართლის ცხოვრების“ ღალადი,
აღარ გვაკლია ქართველებს
არც ნიჭი ქვეყნის ღალატის,

არც ერთმანეთის შური და
არც ერთმანეთის ქიშპობა.
ეს იყო, საქართველოს და
ქართველებს სისხლს რომ გვიშრობდა.

როდესაც ვხდებით კაენის,
იუდას ვერცხლის მონები,
აღარ აკლია სამშობლოს
ღალატის ჩემპიონებიც.

ნოემბერი, 2008 წ.

კაენისა და იუდას ცოდვას
დრო ყველას ისევ უბრუნებს უკან.
იქცევა ბოლოს შხამად და გესლად
ქვეყნის დალატით ნაშოვნი ლუკმა.

იანვარი, 2008 წ.

სამშობლოს მოღალატე შვილის დედის გოდება

აქამდე რატომ მაცოცხლე, ღმერთო,
თუ ამ სატანჯველს მიქადდა ბედი,
ვის გავაგონო, ვის შევასმინო
გოდება ცოცხლად შეიღმკვდარი დედის.

ანდა შენ რატომ გამწირე, შვილო,
რად გამიმწარე სიბერის ხანა,
ჩემთვის დალატი გერჩია ასჯერ
შენი ხალხის და სამშობლოს დალატს.

სანამდე ვიყო ცოცხალი მკვდარი,
სანამდე ვზიდო ეს მძიმე ტვირთი.
მეგონა, დედასამშობლოსათვის,
საქართველოსთვის გშობე და გზრდიდი.

მაგრამ დღეს ვხედავ, სიცოცხლე ჩემი
ისე იღვევა და ისე ქრება,
რომ მოღალატის უბედურ დედას
არ მაქვს შავების ჩაცმის უფლებაც.

თითქოს ყოველდღე საფლავში ვწვები,
დედების მზერა რომ ავიცილო,
რად გამიმწარე სიბერის წლები,
ქვეყნის და დედის უღირსო შვილო.

ასეთ სიბერეს ველოდი განა,
ღამეებს თეთრად გითევდი როცა.
რად არ შეირგე ის „იანანა“,
ჩემი აღერსი და ჩემი ლოცვა.

. . .

რატომ მარგუნე, მაღალო ღმერთო,
ეს წამება და ეს უბედობა.
უშვილობა სჯობს ათასჯერ თურმე
ქვეყნად უღირსი შვილის დედობას.

რომ აგცდეთ ჩემი ხვედრი და ბედი,
სიბერის წლები გალით ტკბილად,
მე, უბედური დედა, მოგმართავთ:
– ფრთხილად, დედებო, დედებო, ფრთხილად.

ფრთხილად, რომ თქვენი შვილების სული
ეშმაკ-მაცცილებს არ ერგოთ წილად,
რომ აღარ იქცნენ იუდას კერძად,
ფრთხილად, დედებო, დედებო, ფრთხილად.

უნდა გაზარდოთ შვილები თქვენი,
უპირველესად, სამშობლოს შვილად.
დიდია თქვენი საქვეყნო ვალი,
ფრთხილად, დედებო, დედებო, ფრთხილად!

აკრილი-მაისი, 2008 წ.

* * *

მუდამ იყო ქართველის ჭირი
აქ ყოფნა თუ არყოფნა,
ერთი ცის და ერთი მიწის
კუთხეებად დაყოფა.

თუ გეჯობნიდა ზოგჯერ სპარსი,
თურქი, რუსი, მონღოლი,
ეს, ეს იყო ჩვენი ქვეყნის
ბაბილონის გოდოლი;

ერთმანეთის შური, მტრობა
და ღალატის მორევი,
სხვა არავენ აღარ არის
ქართველების მომრევი.

2007-2008 წ.წ.

* * *

განა შურის, განა მტრობის,
ფეხზე მტკიცედ დგომის დროა,
ეს ამდენი მოღალატე
მტერმა როგორ მოაგროვა.

ეს შადიმან-ბაღვაშები
ასე რაღამ გააცოფა.
რისთვის, რატომ, საქართველოვ,
ეს ამდენი შური, მტრობა.

რისთვის, რატომ, ვით გავუძღვებთ
ამდენ ღალატს, ამდენ სირცხვილს.
სანამ ვღვაროთ ქართველებმა
ისევ ერთმანეთის სისხლი.

მარტი, 2008 წ.

ვაი-პოლიტიკოსი

გველმა ხომ ტყავის გამოცვლა იცის,
ის ხშირად რწმენას, პარტიებს იცვლის.

ივლისი, 2008 წ.

* * *

როცა საწუთრო, ისედაც მოკლე,
ცილისწამებით, ჭორით ივსება,
როცა ქვეყანა არეულია,
აღარ ედება ფასი ღირსებას.

როცა ვიღაცა გლანძღავს, გაგინებს
და სულს გიწამდავს ცილისწამებით,
თუმცა სხვა დროა და სხვა ეპოქა,
ხანდახან თურმე დგება წამები,

ამგვარი ყოფით გულდამძიმებულს
ისეთი ფიქრი დაგეუფლება,
ო, როგორ გინდა იყოს დუელი
და ბარიერთან დგომის უფლება.

აპრილი, 2009 წ.

* * *

ძმარ ოსო და აფხაზო,
წლებს და მტრებს ერთად ეუძლებდით.
დღეს რა სიკეთეს მოგიტანს
შენ იმპერია უძლები,

ვერ ხვდები, ჩემო ძმობილო,
ლომს რომ ხახაში უძვრები?!

დეკემბერი, 2008 წ.

შემომეყარა ქართველი

„შემომეყარა ყივჩაღი
სანღვარსა მუსრანისასა“.

ბაღხურო

შემომეყარა თბილისში
ქართული სახელ-გვართა,
ვებრძვით ერთმანეთს გულდაგულ
ხან სიტყვით, ხანაც ხმალითა.
ის თავის ნათქვამს არა თმობს,
არც მე ვთმობ ცოცხალ თავითა,
ჩვენი მტრობით კი ქვეყანამ
ვერა და ვერ იღავითა.
ჩვენ რომ ერთმანეთს არ ვინდობთ
ღუშმანი ხარობს ამითა,
ჩასაფრებული ყივჩაღი
თვალს არ გვაცილებს წამითაც.
ვაი, რომ ვეღარ მივმხედარვართ,
გულს რომ ვახარებთ მტრისასა...
აქეთ მე ვკვდები, იქით ის,
სამშობლო მიდის სხვისასა.

თებერვალი, 2009 წ.

მოგვეც ქართველებს ნიჭი ერთობის

შიშით ვუყურებ დღეს ტელეეკრანს,
ეს მძიმე ჟამი ვინ დაგვიბედა,
მამა შვილსა კლავს და შვილი მამას,
დედა შვილს წირავს და შვილი დედას.

ნეტავ, საიდან ეს სისასტიკე
კაენისა და იუდას მოდგმის
ან შადიმანის, ბაღვაშის სული
როდის იწყება, საიდან მოდის.

აღბათ იქიდან, როდესაც ვხედვით
მონა სავარძლის, ვერცხლის და კუჭის.
ო, მაშინ გვიპყრობს სატანის სული
და საქართველოს ნამდვილად უჭირს.

მაშინ იწყება შური და მტრობა
და ქართველები ერთმანეთს ვებრძვიტ.
ო, მაშინ უჭირს სამშობლოს ჩვენსას
და მაშინ ვხედვით ეშმაკის კერძი.

სწორედ იქიდან, იქიდან მოდის
ჟამი სიავის და უღმერთობის...
მამაო ღმერთო, დედაო ღვთისა!
მოგვეც ქართველებს ნიჭი ერთობის!

სამტეხეძე, 2008 წ.

ვერა და ვერ ეგუება

ვერა და ვერ ეგუება ეს გული ფიქრებს დარდიანს,
როცა ქართველი ბიჭები საყურეებით დადიან.

ქართველი როცა იბრძოდა და ხმაღს მტრის სისხლით
ფურავდა,
ჯაჭვი კისერზე კი არა, ტანთ ეცვა რკინის პერანგად.

ის, ვინც ცოცხლობდა მამულის ფიქრით, რწმენით და
ბედითა,
იმ ვაჟკაცს გულზე ჯვარი და წელზე მახვილი ეკიდა.

არ თმობდნენ თავით ცოცხალით დიდგორს, კრწანისს
თუ მარაბდას
და არაგველი ბიჭები ქვეყანას ედგნენ ფარადა.

მჯერა, რომ დღესაც არიან ბიჭები რკინის მკენეტელნი,
სამშობლოს ციხე-სიმაგრე და საქართველოს კედელი.

არ დაღვევია ჩვენს მამულს ის აღგეთელი ბიჭები
და დღესაც ქართულ მიწაზე ამაყად დააბიჯებენ.

კვლავ ისინია დღეს ქვეყნის ვეზირიცა და ვაზირიც,
მათია დედასამშობლო და რუსთაველის გამზირი.

მაის-036060, 2008 წ.

სისხლი და ოფლი თუ არ დაღვარე

არაფერს ნიშნავს ამ ქვეყანაზე
მარტო ცისა და მიწის ყურება,
არც გაჩენა და არც დაბადება
არ არის შენი დამსახურება.

მთავარი არის, რისთვის მოხვედი,
წუთისოფლის გზა როგორ გალიე,
შენი სიცოცხლე, შენი ცხოვრება
რას შესწირე და რას შეალიე.

ამაო არის ქვეყნად ყოველი
და ის სიცოცხლეს სიცოცხლეს არ ჰგავს,
სიკვდილის შემდეგ შენი სახელი
თუკი სამშობლოს არ გამოადგა.

შენი ერის და შენი ქვეყნისთვის
სისხლი და ოფლი თუ არ დაღვარე,
მიწასთან ერთად თუ შენს სამარეს
ცრემლი და მადლი არ დააყარეს.

თუკი იმედად არ შეემატე
სამშობლოს სახელს და ისტორიას,
იცოდე კარგად,
– საქართველოში
არც ყოფილხარ და არც გიცხოვრია.

დეკემბერი, 2008 წ.

* * *

რადგან სამშობლოს გზა არის
გზა გასაუღელი ზეცამდე,
არ უნდა ეჭამოთ სირცხვილი
სანამდე მიწა შეგეჭამდეს.

არ უწერია დიდი ღლე
ყალბ სახელსა და დიდებას.
საქართველოში კაი ყმის
სახელი არ იყიდება.

ისევ დრო-ჟამმა გვიჩვენა
უსამშობლოდ ვინც არი,
სახელს ვინ ჩივის, ისეთ კაცს
არ რჩება კუბოს ფიცარიც.

ნოემბერი, 2008 წ.

ჩვენი მთები

ჩვენი მთები და მწვერვალი
განაღა მარტო კლდე არი,
ქართველი კაცის სულია,
მიწაზე დაუტევარი,
ქვეყნისთვის გათეთრებული
და მისთვის ღამის მთევარი,
სამშობლოს ციხე-კოშკია,
ფარია და სატევარი.
სხვა არის მართლაც,
სხვა არის
მთების უმანკო ფიფქები
და იმ თოვლივით სუფთაა
მთიელი კაცის ფიქრებიც.

იანვარი, 2009 წ.

* * *

ერთ დროს აქ სხვა ძეგლი იდგა,
სხვა სახელი ერქვა ქუჩას,
მაგრამ ბევრი გვარ-სახელი
დრო-ჟამს ველარ გადაურჩა.

ერთი არის ცხადზე ცხადი
და გაიგოს, ვინც არ იცის,
საქართველო გვარს და სახელს
არასოდეს გამოიცვლის.

იანვარი, 2009 წ.

თბილისს ერქვა თბილისი, ქუთაიას – ქუთაისი

არ ყოფილა არასოდეს ჩვენში ქალაქ ცურტაველი,
არც ქალაქი მერჩულე და აღარც შოთა რუსთაველი,
არც ქალაქი ჭავჭავაძე, არც ქალაქი წერეთელი,
არც ქალაქი გორგასალი და არც აღმაშენებელი.
ქვეყნად ყოფნა ყველასათვის თუმცა წუთისოფელია,
ვერ ნახავდით ბაგრატიონს და ვერც ქალაქ ორბელიანს.
არსად იყო დადიანი, არც ქალაქი წავკისელი,
აღარც ხერხეულიძე და არც ქალაქი მანაბელი.
სამშობლო კი დღესაც მათით ცოცხლობს, ხარობს და
დღეგრძელობს,
რადგან იმათ გვარს და სახელს ერქვა მხოლოდ
საქართველო.

ეს იმათი შრომით, გარჯით, ეს იმათი ბრძოლით, სისხლით
თბილისს ერქვა თბილისი და ქუთაიას – ქუთაისი.

მაგრამ უცვლელ საქართველოს მოვევლინა, როგორც ჭირი,
იქით ორჯონიკიძე და აქეთ კიდევ სტალინირი.
არ ეგონოს ხუმრობა და არ ეგონოს ვინმეს ჭორი,
იყო ქალაქ მახარაძე, იყო ქალაქ გეგეჭკორი,
იყო ქალაქ ცხაკაია და ბევრი სხვა დაბა, ქუჩა.

საქართველო, როგორც იქნა, წითელ ჭირსაც გადაურჩა. იყო ქვეყნად მათი ყოფნა ცოდვა-ბრალი და წყლის ნაცვალის იმათი გვარ-სახელი ისევე იმ დროს, იმ უამს გაჰყვა. თორემ არც ერთ გვარს და სახელს არ მოვაკლებ

ხობა-ქებას, ვინც იღვწის და იხარჯება თავის ქვეყნის სადიდებლად. ვინც სამშობლოს ეწირება სულით, გულით, ნიჭით, კალმით, ყველა ქართულ გვარს და სახელს შემოეველოს ჩემი თავი.

იანვარი, 2009 წ.

უცნობი ქალი მეტროს ვაგონში

თითქოს ედემის კარი გაიღო,
როცა ვაგონში შემოანათა,
ქალები შურმა არიფ-დარია,
მამაკაცები მხრებში გამართა.

ქალი იყო და მერე რა ქალი,
მართლაც ფუნჯით და კალმით ნახატი.
არ მოველოდი, ასე უეცრად
აქ თუ ყინწვისის ფრესკას ვნახავდი.

აღტაცება რომ ველარ დაემალე,
გაგულისდა და გაწყრა ამაზე
და ხანჯალივით შემომაგება
თავის თვალები და სილამაზე.

ავი ზრახვა და ფიქრები ავი
რატომ გაივლე, ლამაზო, გულში,
შეხედვას, ნახვას და აღტაცებას
ია-ვარდი ხომ არავის უშლის.

იმ სიხარულს და იმ აღმაფრენას
ვნების მისხალიც აღარ ერია,
სიღამაზე კი ყველას ეკუთვნის
ახალგაზდაა თუ ბებერია.

ივლისი, 2008 წ.

რაა სიცოცხლე

წუთისოფელი წუთია,
სიცოცხლეც არაფერია,
ფიქრით, ოცნებით, სურვილით
თუ ცაში არ გიფრენია.

რა არის შენი სიცოცხლე,
თუ ქვეყნად ისე იარე,
ღამაში ქალის დანახვა
ტანში არ გაგაჟურიალებს;

თუ ვერ მიხვდები, ვერ იგრძნობ,
როდესაც ჟამი დადგება,
რას ნიშნავს სამშობლოსათვის,
ქვეყნისთვის თავის დადება.

რაა სიცოცხლე, თუ გულმა
არ გითხრა და არ გაჩვენა,
ერთი ღამაში ლექსისთვის
ღირდა ამქვეყნად გაჩენა.

იანვარი, 2008 წ.

* * *

არა სკამისთვის, არა ფულისთვის,
მხოლოდ სამშობლოს სიყვარულისთვის,
ვინც იტანს ტკივილს, სიცივეს, შიმშილს
თავის ცისა და მიწის გულისთვის.

ვინც შეკრულია მამულთან ფიცით
და თავის ხალხის ტკივილი ესმის,
ვისაც უყვარს და ვინც ფასი იცის
ქართული სიტყვის, ქართული ლექსის.

ვინც ქართველია სულით და გულით,
ღმერთს და სამშობლოს აღარ იცვლიან,
სულ არ მაწუხებს სახელი მათი
„პოზიცია“ თუ „ოპოზიცია“.

არავითარი „იქით“ და „აქეთ“,
არავითარი „ისტი“ და „მისტი“,
უნდა ვიცოცხლოთ სამშობლოსათვის
და ყველამ თავი გავეწიროთ მისთვის.

მაისი, 2009 წ.

საადღგომო დღესასწაული სამებაში

სული რწმენით ივსება,
გული აფრქვევს სიხარულს,
ქართველისთვის სამშობლო
ნიშნავს ღმერთის სიყვარულს.

არის უფლის იმედი
გალობა და აქ დგომა.
გუჯერა, მალე იქნება
საქართველოს აღდგომაც.

აპრილი, 2009 წ.

სამშობლოა ისევე აქ დარჩენის იმედი

დაბადებისთანავე თუ საფლავიც ითხრება,
მოსვლა ამ ქვეყანაზე აღარ ღირდეს იქნება.

წუთისოფლის შემყურე, ღამის სულიც აყვირდეს,
სტუმრად მოსვლა ამქვეყნად იქნებ მართლა არ ღირდეს.

მაგრამ წუთისოფელი განა ყველას იმეტებს,
სამშობლოა ისევე აქ დარჩენის იმედი.

სამშობლოა ისევე, ვინც აკეთებს არჩევანს,
ქართველი ხომ მარტოდენ სიკვდილისთვის არ ჩნდება.

რადგანა გვაქვს დიდგორი, მარაბდა და ასპინძა,
წუთისოფლის სტუმრები უნდა ვიქცეთ მასპინძლად.

უნდა ვიქცეთ სამშობლოს ხატებად და ძეგლებად,
ლეგენდებად, მითებად, სიმღერებად, ლექსებად.

რადგანა ვართ ამქვეყნად თითზე ჩამოსათვლელი,
ცის ნებაა ამქვეყნად დაბადება ქართველის.

ასე მჯერა, ასე მწამს, ცა აკეთებს არჩევანს,
ღუთისმშობელი მფარველობს ქართველობის გაჩენას.

და თუ მაინც ამქვეყნად სიკვდილი გვაქვს მისჯილი,
უნდა ჰგავდეს სიცოცხლეს –
სამშობლოსთვის სიკვდილი!

იანვარი, 2008 წ.

მეუფე ანანია ჯაფარიძეს

გაუვლია გოლგოთის გზა იბერია – ივერიას,
საქართველოს მტერი იყო ყველა დროის იმპერია.

რადგან ქვეყნის მატთანე გულზე ხატად გიწერია,
კარგად იცი საქართველოს ვინ მოყვარე, ვინ მტერია.

ან რა მტერი შეედრება ერთმანეთის შურს და დაღატკს,
განა მტერთან, – საქართველო შინაომით დაიღალა.

ვაგლახს! მუდამ საქართველოს ეს შური და მტრობა ღუპავს
და ქართველთა ერთად ყოფნას შეჰღალადებ მაღალ
უფალს.

ჰყავდა მამულს ორგულთ გარდა, ღეთის წყალობით და
ღეთის ნებით,
თევდორები, ცოტნეები, დავითები, გორგასლები.

და დღეს მისხალ-მისხალ წონი მათ ტკივილს და
გულის დარდებს
და შენს ღოცვას მათ ჭრილობას მაღამოდ და
წამლად ადებ.

ეფერები ყველას, ვინც კი მოიხადა ქვეყნის ვალი,
სანთელივით წინ გინთია სახე წმინდა ქეთევანის.

გზად და ხიდად გადებული გესიზმრება ხშირად აღმართ
 სამშობლოს გზებს შეწირული და მაშურალი
 სულხან-საბა.

აღარ აკლებ ხოტბა-ქებას არაგველთა სამას მხედარს
 და ცხრა შვილის გამზრდელ დედას მარაბდაზე
 ისევ ხედავ.

თავს ევლები სვეტიცხოველს, ბეთანიას, ყინწვისს, გელათს,
 დედასავით ეფერები ღვთითკურთხეულ ქართულ ენას.

ეფერები, ვინც ეტრატებს ოფლითა და სისხლით წერდა,
 მას, ვინც ჯვართ, ხმლით და კალმით საქართველოს
 უღელს სწევდა.

ეფერები ფოლიანტებს, გადარჩენილ სიგელ-გუჯარს,
 საქართველო წლებსა და მტრებს მათი ნებით გადაურჩა.

რადგან ბევრი მტერ-მოყვარე დღესაც ავი თვალით
 გვიმზერს,
 შენი ღოცვით და წიგნებით ქართულ სულს და გულს
 აფხიზლებ.

და იხსენებ დიდ წინაპრებს სიყვარულით,
 კრძალვით, რიდით,
 ეს იმათი სისხლით, ბრძოლით გავიარეთ ბეწვის ხიდი.

ეს იმათი შექმნილია საქართველოს მატიანე
 და გმირების უკვდავ სახელს დროშასავით აფრიალებ!

036060, 2008 წ.

* * *

რადგან მოვედით ამქვეყნად,
ღმერთს გაჩენისთვის მადლობა.
მშვიდობით ყოფნა გვერჩიოს
ომებით დარდიმანდობას,
სიყვარული და სილადე –
სისხლით და ცრემლით დათრობას.
ცეკვა-თამაში გვერჩიოს
ომით და ბრძოლით გართობას.
ეს მიწა, უფლის წყალობა,
რაკი ცოცხლებს არ გვეთმობა,
დღეს დედამიწა გვაძალებს
ერთად ყოფნას და ერთობას.

იანვარი, 2009 წ.

ამქვეყნად ერთი ღმერთია

არის სისხლის ღვრა, ტირილი, მოთქმა,
ამაოდ იწვის სანთელ-საკმელი,
ვებრძვით ერთმანეთს ადამის მოდგმა
უკვე ჩვენ-ჩვენი ღმერთის სახელით.

შურმა და მტრობამ რაც გვიყო, ვნახეთ,
ეს სითამამე მეტისმეტია,
ნეტავ რად ვარქმევთ სხვადასხვა სახელს,
როცა ამქვეყნად ერთი ღმერთია.

თებერვალი, 2008 წ.

* * *

ჩვენს მტერს აღადგებს და ათამამებს
სიცოტავე და ჩვენი სიმცირე,
მაგრამ, დედებო, თქვენ თუ ისურვებთ,
სამშობლოს მტერი ვერ გაიცინებს.

სანამ აცოცხლებს იმერ-ამიერს
თქვენი სიმტკიცე და სიმამაცე,
ქართულ აკვნების მრავალუამიერს
ვერც ერთი მტერი ვერ დაამარცხებს.

მაისი, 2008 წ.

* * *

უფლის გარდა სხვა პატრონი
რადგან არვინ გვეპულება,
ჩვენში ღმერთის სიყვარული
ნიშნავს ქვეყნის ერთგულებას.

ოქტომბერი, 2008 წ.

ღამაზი ქვეყნის ღამაზი ქალები

- გ. ჰიუგო: - რუსეთიდან ბრძანდებით?
ი. მეუნარგია: - არა, საქართველოდან.
გ. ჰიუგო: - ღამაზი ქალებით განთქმული
ქვეყნიდან?

ქართველ ქალის სიღამაზეს მტრების ციხე აუღია,
ბევრი სამტროდ მოსულისთვის იარაღიც აუყრია.

მათი ხოტბით, მათი ქებით თავს იკლავდნენ პოეტები
და არ გვაკლდა ქვეყანაზე არც მოყვრები და არც მტრები.

უყურებდნენ შურით, ბოდმით ჩვენი მიწის ფესვს და
საწყისს,
იტაცებდნენ ქართველ ქალებს ისე, როგორც ოქროს
საწმისს.

მათ ამაყ სულს ვერ იპყრობდა სულთანი და შაჰინშაჰიც,
გულის კარს რომ ვერ უღებდნენ, აწამებდნენ, წვაგდნენ
შანთით.

და ჩვენც გვაბრძოლ-გვადიდგულა მათ ამაყმა უტყვ
სულმა,
ქართველ ქალის სიღამაზემ, ქართველ ქალის
სიყვარულმა.

მათმა ეშხმა, სიღამაზემ აამღერა რუსთაველი,
და თინათინს, ასმათს, ნესტანს საქართველო ისევ ელის.

ელის ნატოს და ვერიკოს, დოდოს, ღიას, ნინოს, მერის,
ელის წყნეთელს და წავკისელს, მაყაშვილის ასულს ელის.

ეს იმათი ნებით, რწმენით ჩვენ გაქრობა აღარ გვეძლია
გვეყოლება კიდევ ბევრი ალგეთელი, არაგველიც.

ღვთისმშობლის წილ ქვეყანაში სილამაზე არ მოკვდება,
არც ლამაზი ქალები და აღარც ლექსი მოაკლდება.

დღესაც მათი სინატიფე მზეს და მთვარეს ეტოლება,
გვეყოლება თამარი და რუსთაველიც გვეყოლება.

ფეხმგებრი, 2008 წ.

* * *

ყველა ქართველი ქალის ვაღია
საქართველოსთვის შვილის გაჩენა.
ღედები გვზრდიან ამ ქვეყანაზე
ღედსაშობლოს გადასარჩენად.

იანვარი, 2008 წ.

ქართველი ქალი

ქალბატონ დოდო ჭიჭინაძეს

საქართველოში არის ლამაზი
მთაცა და ბარიც, მიწაც და წყალიც,
მაგრამ სხვა არის, სხვა სილამაზე
საქართველოსთვის ქართველი ქალი.

ბევრი სიმღერა და ბევრი ლექსი
დამშვრალა მათი ხოტბით და ქებით.
არ მოგვეკლება მათი წყალობით
აღარც მოყვრები და აღარც მტრები.

გამოგეყოლია ხატება მათი,
მათი ღაზათი და სილამაზე.
კვლავაც ამშვენებთ დღეს

თბილისქალაქს,
თვითონ თბილისი ამბობს ამაზე.

რომ უძღურია ხანდახან წლებიც,
ხომ დაამტკიცეთ თქვენ, ქალბატონო,
რომ სილამაზე აღარ ბერდება,
როცა ღამაში სული პატრონობს.

იანვარი, 2008 წ.

* * *

რადგან მათთვის სილამაზე
უფალს ჯილდოდ მოუცია,
ქართველ ქალთა ერთად ყოფნა
სილამაზის კონკურსია.

ოქტომბერი, 2008 წ.

არ სჭირდება ფიცი-მტკიცი

არ სჭირდება ფიცი-მტკიცი,
რა კაცია, კარგად ვიცით,
ის, ვინც იცის რუსთაველის,
„იანანას“ ფასი იცის.

არ სჭირდება თქმა და ფიცი,
რა კარგია, კარგად ვიცით,
ის, ვინც იცის საქართველოს,
ქართულ ენის ფასი იცის.

ის ბოლომდე ერთგულია
თავის ცის და თავის მიწის,
თავის მამულს, ენას, რწმენას
ის არასდროს გამოიცვლის.

მარტი, 2009 წ.

ჰამლეტ გონაშვილის გახსენება

სულ ტყუილად ვწუხთ და ვღელავთ,
მაფშალია მოკვდა განა?!
ისევ უძღერს გრემს და გელათს,
ისევ ეტრფის ოშკს და ბანას,
ისევ მამულს უღგას მცველად,
რას მიქვია სხვა ქვეყანა...
მაცხოვარმა მგალობელად
სამოთხეში წაიყვანა!

20 ივნისი, 1993 წ.

მწამს, საქართველო აღარ მოკვდება

„სამშობლოსათვის თავდადებული
ვაჟკაცის საფლავი აუღებელი ციხე-
სიმაგრეა მტრისათვის. სამშობლოს მიწა
გვერჩიოს გულზე გვეყაროს და არა
ფეხქვეშ მისი ქვები“.

ოთარ ჰილაძე

სადაც სამშობლოს გულისცემაა,
ნაღდი პოეტის გულიც იქ არი.
რა კარგად ბრძანეთ, ოთარ ბატონო,
ჩვენი სათქმელი და საფიქრალი.

თუკი სამშობლოს მართლა ვერ ვუვლით
და მის მომავალს გულგრილად ვუმზერთ,
ფეხქვეშ სამშობლოს ქვები კი არა,
ის ქვები უნდა გვეყაროს გულზე.

თუ მამულს მართლა ვეღარ ვპატრონობთ,
მტრების სათრევად, საჯიჯგნად იქცა,
ჯობია მართლა გულზე გვეყაროს
გადათეული სამშობლოს მიწა.

მაგრამ მე მჯერა, ნაღდი ქართველი
სამშობლო-მიწის არდამთმობია,
ამაზე უთქვამთ ჩვენს დიდ წინაპრებს, –
ცოცხლად მკედარს
კარგი მკედარი სჯობია.

დგება დრო-ჟამი, როცა მამული
ყველას თავის წილს და ხვედრს მიაგებს,
როცა ვაჟკაცის საფლავის მიწა
ხდება სამშობლოს ციხესიმაგრე.

იცის სამშობლომ ძალიან კარგად,
რაა ქვეყნისთვის თავის დადება,
იცის, ვაჟაკის სიცოცხლე ქვეყნად
სიკვდილთან ერთად აღარ თავდება.

თუკი დასჭირდა ხალხს და ქვეყანას,
ისევე ცოცხლების გვერდით დადგება.
ისეთ სიცოცხლეს ჰქვია სიცოცხლე,
სიკვდილის შემდეგ რომ იბადება.

რადგან ხალხსა და მამულს ეკუთვნის
ჩვენი გული და ჩვენი გონება,
არ გაგვაჩნია ქვეყნად ქართველებს
საქართველოზე დიდი ქონება.

ქვეყნის სათქმელი და საფიქრალი
რა კარგად ბრძანეთ, ოთარ ბატონო,
მწამს, საქართველო აღარ მოკვდება,
სანამ ქართული ენა პატრონობს.

ღმკმბპრო, 2008 წ.

* * *

თუა მართლა გულით თქმული
და სამშობლოს ტარიგი,
აღარა აქვს დაბადების,
არც სიკვდილის თარიღი.

უფლის ნებით გაჩენილნი
სამუდამოდ ივლიან.
ნაღდი ლექსი ყველა დროის,
ყველა ქვეყნის შვილია.

თანპრო, 2008 წ.

იმ პოეტებს უჭირთ ყოფნა
(დაამტკიცა ბევრჯერ დრომაც),
ვისაც აღარ ეხერხება
გაძრომა და გამოძრომა.

იმ ლექსებსაც უჭირთ ყოფნა,
ვისაც აღარ ეხერხება
პირფერობა, მლიქვნელობა,
ბატონების ხოტბა-ქება.

კი, ასეა, მაგრამ ბოლოს,
ბოლოს მაინც ისე ხდება,
უბატონო პოეტი და
უბატონო ლექსი რჩება.

იანვარი, 2009 წ.

ოცნების ლექსი არ მეკარება

ისე დიდია გულის წადილი,
მასზე ოცნება და მოლოდინი.
ვატყობ, იღევა ჩემი სიცოცხლე
ერთი ლამაზი ლექსის ლოდინით.

მაგრამ ვერა და ვეღარ ველირსე,
მის კარიბჭესთან ვეღარ მივედი,
დაკეტილია ლექსის ტაძარი
და მეწურება ყველა იმედი.

ის კი არა და მაინც არა ჩანს,
ოცნების ლექსი არ მეკარება,

აღარ იღება ტაძრის კარები,
მე მაინც ვდგავარ ტაძრის კარებთან.

ოცნებას მაინც ველარ ველევი,
ოცნების მეტი რა დამრჩენია
და ისევ ვდგავარ საყდრის კარებთან
და მათხოვრობის აღარ მრცხვენია.

დეკემბერი, 2008 წ.

* * *

როცა დღეებს თითზე ვითვლი
და ფინიშის ზარი მესმის,
როცა აღარ მრჩება ქვეყნად
საოცნებო ერთი ლექსიც;

როცა ვხედავ ქვეყანაზე
ამდენ მწყურვალს, ამდენ მშიერს,
მათხოვრებით სავსე ქუჩას,
ტკივილს, წუხილს არმიწიერს;

როცა ვხედავ ჩემი ქვეყნის
არეულს და დღეებს საშიშს,
რა ვქნა, დროს ვერ გავატარებ
ქეიფსა და ღვინის სმაში.

ნოემბერი, 2008 წ.

* * *

ამბობენ, დღეს ლექსს არ პყავს მკითხველი,
დაეცა სიტყვის, ლექსის მაზანდა.
ვაი, სირცხვილო, თუკი ასეა,
ჩანს, რომ ქვეყანა მართლაც გაბაზრდა.

მე კი, მე მჯერა, ენას რუსთველის
ვერვინ მოკლავს და ვერვინ დამარხავს.
ნამდვილი ლექსი მარგალიტია,
უნდა ძებნა და უნდა დანახვა.

ჩვენში ენა და ლექსი ქართული
იყო ყველაზე დიდი ქონება...
მარგალიტის და ლექსის ღირსება
ალარ იციან მხოლოდ ღორებმა.

0360სი, 2008 წ.

* * *

გაუსაძლისი ხდება ხანდახან
თუმცა ამქვეყნად პოეტის ყოფა,
ის გოლგოთის გზა გერჩიოს, ძმაო,
უღმერთოდა და ულექსოდ ყოფნას.

ჯალათის ტყვია მოჰყვება ხშირად
თურმე პოეტის გზასა და ყოფას.
საფლავის მიწა გერჩიოს, ძმაო,
უსამშობლოდ და ულექსოდ ყოფნას.

თუმცა წამება არის ხანდახან
მართლაც ამქვეყნად პოეტის ყოფა,

ულუკმაპუროდ ყოფნა გერჩიოს
ქართული ენის გარეშე ყოფნას.

არც ჭამა-სმა და ჯილდო-ტიტული
სიკვდილის შემდეგ სულს ვერ გიცხონებს,
დიდხანს ცხოვრება არაფერს ნიშნავს,
მთავარი არის როგორ იცხოვრებ.

დუქანაძე, 2008 წ.

* * *

როცა ქვეყანას დღეს ასე უჭირს,
ისეთი ხმები, სიტყვები ისმის,
არ არის მართლაც ზოგი ქართველი
ქართულ მიწაზე დამარხვის ღირსი.

ვაგლახ! ბევრ ქართველს დღეს საქართველო
(თუმცა არ უნდა ცოდვის გამხელა)
არა სამშობლოდ, არა საფლავად,
სჭირდება მხოლოდ სახრავ-სალხენად.

ბანკარი, 2009 წ.

* * *

ერთი გული მაქვს, ერთი სამშობლო,
მე სხვა სამშობლო არსად მეგულის.
ერთი სიცოცხლით, ერთი სიკვდილით
ვრჩები სამშობლოს მარად ერთგული.

ნოეშვილი, 2008 წ.

* * *

ნუ გშურს, ძმობილო, საფლავი სხვისი,
ნურც სახელი და დიდება მისი,
ყველა ღებულობს ღირსია რისიც,
აწონილია სულ მისხალ-მისხლით
სამშობლოსათვის დაღვრილი ოფლი,
სამშობლოსათვის დაღვრილი სისხლი.

ღევეშვილი, 2008 წ.

* * *

სიკვდილის მერეც ვრჩებით ქართველად,
ჩვენი სისხლ-გენით, სულით, ფიქრებით,
თუ გვეყვარება ის საქართველოც,
ჩვენ რომ ვერ ვნახავთ
და არ ვიქნებით.

ოქტომბერი, 2008 წ.

* * *

სინდის-ნამუსთან თუ ხარ გამწყვრალი,
სურვილით თუნდაც თავსაც იკლავდე,
ქვეყნის სიყვარულს ვერვინ გასწავლის,
დაბადებიდან უნდა გიყვარდეს.

იანვარი, 2009 წ.

ზოგი ქართველი, ვაი-ქართველი,
თუმც კახაბერობს, კახაბერს არ ჰგავს
და გაყიდული სამშობლოს ფასად
შოულობს ფულს და სამშობლოს კარგავს.
ფულიც, ქონებაც, ოქროც და ვერცხლიც,
დრომ და ცხოვრებამ გვანახვა კარგად,
ეს ყველაფერი თურმე წყალია,
წარმატებელია
სამშობლოს გარდა.

სექტემბერი, 2008 წ.

„შენ საქართველოთი ხარ აკადემიოფი“

მისაყვედურა ერთმა კოლეგამ

ჩემო ძმობილო, პირდაპირ გეტყვი,
შენმა სიტყვებმა მომგვარეს შვება,
აღარ მჭირდება ამაზე მეტი
მე აღარც ჯილდო და აღარც ქება.

ამაზე კარგი და უკეთესი
არა მგონია სხვა ვინმეს ეთქვას...
ჩემი სამშობლოს სიყვარულისგან
ნურც მომარჩინოს ნურასდროს ღმერთმა.

აპრილი, 2008 წ.

* * *

ჩვენი ენა და სამშობლო
ერთად იბადებოდა,
კლავდნენ, მაგრამ არ კვდებოდა,
ისევ ფეხზე დგებოდა.

ვერა და ვერ მოგვერია
მტერი და დამპყრობელი,
რადგან ჩვენში ერთი იყო
„სამშობლო“ და „მშობელი“.

ყველა ჩვენი სიტყვა, ბგერა
ენის ნაპერწკალია,
– „გამარჯობა“
– „გამარჯვების“
მართლა ტყუპისცალია.

არ ჩაქრება საქართველოს
საკმელი და სანთელი,
– „გამარჯობა“,
– „გაგიმარჯოს“! –
სანამ ამბობს ქართველი.

2008 წ.

გულო, რატომ ოხრავ

გულო, რატომ ოხრავ,
სულო, რატომ კენესი,
ვერ მოთხარა მტერმა
საქართველოს ფესვი.
მტრის ჯინაზე ისევ,
ხომ ხედავ და გესმის,
ჭექს ქართული სიტყვა,

ქუხს რუსთველის ლექსი.
სანამ ქართველის დედა
მამულს აკვნით უვლის,
არ მოკვდება ვრი
და ქართული სული.
სანამ სვეტიცხოვლის
ზარების ხმა გვესმის,
გულო, ნუღარ ოხრაგ,
სულო, ნუღარ კენესი.

საქართველო, 2008 წ.

ვინც სიამაყით, ღირსებით მიდის

„სიამაყე უფრო ძვირი გვიჯდება,
ვიდრე მიმშილი და სიცოცხლე“.

თომას ჰაშვარსონი

მე ვენაცვალე ყველა იმ ქართველს,
იუდას ვერცხლთან ვინც აღარ მიდის,
ხშირად ღამეებს მშიერი ათევის,
მაგრამ სამშობლოს ფულზე არ ყიდის.

ვინც ცივ ოთახში ვეღარ იძინებს
და ცივ სასთუმალს იმედით ათბობს,
ვინც იტანს შიმშილს, იტანს სიცივეს,
მაგრამ ღირსებას არა და არ თმობს.

ვინც გაიარა, ვინც განვლო ასე
წუთისოფლის გზა – ეს ბეწვის ხიდი,
ვინც ამ ქვეყნიდან იმ ქვეყანაში
სიამაყით და ღირსებით მიდის.

ივნიტი, 2008 წ.

სულის ტკივილი

ყველას თავის წუხილი აქვს, ყველას თავის ტვირთი
 მიაქვს,
 ვაგლას! ბევრი ცოცხლობს, მაგრამ ზოგს ცოცხალი არც
 კი ჰქვია.

არც მე ვიცი, ვინ ვარ, რა ვარ, რა ვიქნები ან რა მეღის,
 და დღეს სული, სული მტკივა, რადგან მიწა სულს ვერ
 შევღის.

არც იმედი არ მაქვს ხვალის, დარჩენის და სულის ხსნისა,
 სიცოცხლეა მხოლოდ წყალი, თუკი აღარ დარჩა ქვიშად.

რა მტკივა და რა მაწუხებს, აღარ იცის სულმა განა?
 ვერაფერი ვერ შევმატე ჩემს ხალხსა და ჩემს ქვეყანას.

ეს წუხილი ტანჯვად მექცა და ცოცხალი სანამ კი ვარ,
 შევღადადებ ღმერთს და ზეცას
 სული, სული, სული მტკივა.

როცა სული, სული მტკივა, როცა სული ბორგავს, კივის
 ვატყობ, მხოლოდ ლექსი შევღის ჩემს წუხილს და
 სულის ტკივილს.

და ვადმერთებ ქართულ სიტყვას, მე სხვა პატრონს არც
 კი ვნატრობ,
 ისიც ვიცი, ამ ტკივილით, ამ წუხილით არ ვარ მარტო.

ისიც ვიცი, ცოტა იგებს ტკივილსა და წუხილს სხვისას,
 თუმცა მიწის შვილები ვართ, იმედით ვართ მაინც ცისა.

მე მსაჯული არ ვარ სხვისი, მაინც ვიტყვი, სანამ კი ვარ:
 მეცოდება ყველა, ვისაც
 სული, სული, სული სტკივა.

მოსვლას არავინ არ გვეკითხება

„მე ხომ გაჩენა არ მითხოვია“.

ტირენტი შრანელი

ისე მოვდივართ ამ ქვეყანაზე, მოსვლას არავინ არ გვეკითხება.
რისთვის მოვედი, რატომ მოვედი, გადამიყოლონ ლამის ფიქრებმა.
ვიცი, არა ვარ ქვეყნად პირველი არც ამ წუხილით, არც ამ ფიქრებით,
ვიცი, არა ვარ ქვეყნად პირველი და მჯერა აღარც ბოლო ვიქნები.
ამ წუთისოფლის ორომტრიალში დავეხეტები მარტოსულივით,
თურმე გავლიე მთელი ცხოვრება სხვათა ნებით და სხვათა სურვილით.
ის გულუბრყვილო ჩემი დღეები ხელში ვჭირათ თურმე გარეწრებს,
ჩემი სული და ჩემი გონება სიცრუის კვერთხით ისე გაღეწეს, —
როცა ვუყურებ დღეებს გარდასულს, სული ბორგავს და ასე მგონია,
ისე დავბერდი ამ ქვეყანაზე, თითქოს ბავშვობა არც კი მქონია.
ასე მგონია, ჩემი ბავშვობის, ახალგაზრდობის წლები წამართვეს,
ეწირებოდა ჩემი სიცოცხლე თურმე ყალბ დღეებს, კერპებს, წარმართებს.
როცა სიბერე კარზე მომადგა, მაშინ მიხვდი და მაშინ ვიგრძენი,
აღარ ვყოფილვარ ამ წუთისოფლის არც სტუმარი და არც მასპინძელი.
მოტყუებული და გაძარცული შევრჩი სიბერეს მარტოსულივით,

აღბათ სხვა დროს და წლებს ავირჩევედი ჩემი ნებით
და ჩემი სურვილით.
მაგრამ რაც იყო დასაბამიდან, ვაგლახ, რომ ისევ ისე
იქნება,
მოსვლა არავის აღარ უკითხავს, წასვლასაც არვინ
შემეკითხება.

იანვარ-თებერვალი, 2008 წ.

* * *

გამოვექეცი თითქოსდა ქალაქს
და შევეხიზნე ტყის სიმყუდროვეს.
აწეწილ ფიქრებს მაინც ვერ ვმაღავ,
სულის სიმშვიდე მაინც ვერ ვპოვე.

არ მშველის თეთრი თმები და წლები,
უკვე გაფრენილ დღეების პატრონს.
თითქოს რაღაცის იმედით ვწეები,
გათენდება და ისევ ვარ მარტო.

აპრილი, 2008 წ.

მე კი მეგონა

ვაგლახ! ვერ ვხედავ, ვეღარ ვცნობ
ბევრ ნაცნობსა და მეგობარს.
ზოგი ლაჩარი გამოდგა,
მე რომ ვაჟკაცი მეგონა.

ვალი ხალხსა და სამშობლოს
დალატით გადაუხადა.

მე კი მეგონა, ქვეყანა
და თავის ხალხი უყვარდა.

მე კი მეგონა, სამშობლოს,
მამულის ფასი იცოდა,
თურმე ქვეყნისთვის კი არა,
თავის ჯიბისთვის იბრძოდა.

დღეს ჩემი გულისტკივილი,
აბა, რა ენით გამოვთქვა,
მე ერის კაცი მეგონა
და სკამის კაცი გამოდგა.

იანვარი, 2008 წ.

* * *

მასხოვს ხობისწყლის ამქუხარება,
აზვირთებული მისი ტალღები,
დამარცხებული გვალვის წუხილი
და სიხარული მინდერის ბაღების.

მე კი, მე ჩემი სათქმელი ვერ ვთქვი,
ვერ გავცდი ჩემი საწუთროს ჯებირს,
ტალღა კი არა, ვერ გავხდი წვეთიც,
ისე მივდივარ და ისე ვშრები.

სექტემბერი, 2008 წ.

* * *

რადგან ცოტაა ამქვეყნად
კაცი სათნო და საუფლო,
ცოცხლებზე გულგატეხილი
სიზმარში მკვდრებთან ვსაუბრობ.

თეგერვალი, 2008 წ.

* * *

არვინ იცის, ვინ რას ეძებს
ანდა რისი მპოვნელია,
ვინ წყალია წარმავალი
ანდა ქვიშა რომელია,
მილიონის პატრონია
თუ გვირგვინის მპყრობელია,
უსამშობლო კაცი ქვეყნად
არც არაფრის მფლობელია.
ეს საწუთრო წუთი არის,
მართლაც წუთისოფელია,
თუ სიკვდილის შემდეგ ისევ
მამუღში არ მოგვლიან.

იანვარი, 2009 წ.

* * *

ზოგი ფულს ითვლის, მე დღეებს ვითვლი
საქართველოზე ლოცვით და ფიქრით.

სექტემბერი, 2008 წ.

* * *

„ჩემი პატარა მტრები“.

ტერენტი ბრანელი

უფლის ნებით, ვცდილობ, მაგრამ
ვერ ვაქციე მოყვრად.
არ მაკლებენ კაცუნები
ჭორებს, ღანძღვას, ბოდმას.

რისთვის მმტრობენ, ვერ გავიგე
და ეს შექცა დარდად.
სხვას რას ვითხოვ ჩემი ქვეყნის
სყვარულის გარდა.

ისე, ვატყობ, მიხარია
და ამაყიც ვხდები,
როცა მმტრობენ, მაგინებენ
საქართველოს მტრები.

მარტი, 2008 წ.

ძალიან გაუუთამამდით

არ ვიცი, რისი ბრალია,
არ ვიცი, ვისი ბრალია,
მეფის და მგოსნის ტიტული
დღეს გაიაფდა ძალიან.

როცა საფლავიც არ ვიციტ
დიდი შოთას და თამარის,
მთაწმინდასა და მეფის ტახტს
ძალიან გაუუთამამდით.

ღევეზი, 2002 წ.

სამშობლოს ცას რომ ვუყურებ,
არ მომასვენებს ფიქრებმა...
ცხოვრება ისეც რა არის,
უსამშობლოდ რა იქნება.

დეკემბერი, 2008 წ.

სანამდე ცოცხლობ

არის ამქვეყნად გოლგოთის გზა და
არის ამქვეყნად იუდას ჯილდოც
და სანამ ცოცხლობ ამ ქვეყანაზე,
უნდა საქვეყნო უღელი ზიდო.

ისევ დრო-ჟამი და წლები იტყვის,
ვინ არის ცის და ვინ არის მიწის,
დღეს რომ ასხამენ ხოტბას და ქებას,
ხვალ რა იქნება, არავინ იცის.

ეს ყველაფერი, ღანძლვაც, დიდებაც,
ზოგი წყალია და ზოგიც ქვიშა,
მთავარი არის, ხვალ რა გერქმევა,
დღეს რას გარქმევენ, – არაფერს ნიშნავს.

რადგან საწუთრო მართლაც წუთია,
ცხოვრება კიდევ – თამაში, ფარსი,
მხოლოდ ხალხმა და სამშობლომ იცის
კაი ყმისა

და სიცოცხლის ფასი.

დეკემბერი, 2008 წ.

* * *

თუნდაც ქვეყანა ეხვიოს თავზე,
პოეტის სული მაინც მარტოა...
ლექსსაც ვერავინ ვეღარ უშველის,
თუკი თავის თავს არ უპატრონა.

თებერვალი, 2009 წ.

* * *

მაღალო ღმერთო, შენ გევედრები,
ნუ გამწირავ და ნუ მიმატოვებ,
რაკი ქართული ენა მაჩუქე,
გამხადე ერთი ლექსის პატრონიც,

მასზე ლოდინით დაღლილი სული
ისევ ცრემლებით რომ დავინამო,
რომ ჩემს სიცოცხლეს ვუთხრა მადლობა
და არც სიკვდილი არ დავინანო.

იანვარი, 2009 წ.

* * *

სხვებმა თავისი იფიქრონ,
მე ასე მჯერა ძალიან,
სიცოცხლეს რომ გვიღამაზებს,
სიყვარული და ქალია.

მარტი, 2009 წ.

საქართველოში იყო პოეტი

„მე მოვკვდები როგორც პოეტს შეჰფერის“.

ბალაკტიონი

„და გაგიყებას ველოდი ისევ“.

ტერენტი ბრანელი

ცოტა ხედავდა, ცოტა იგებდა
მათ ტკივილსა და გულის იარას,
საქართველოში იყო პოეტი –
ნიშნავს, გოდგოთის გზაზე იარო.

არც დღეს აკლიათ იმ ძველ სტრიქონებს
თავის სიმართლე და გულწრფელობა.
საქართველოში იყო პოეტი –
„არის სიგიჟე და თვითმკვლელობა“.

სამტეხიანი, 2008 წ.

სკამ-ფული

სახელ-დიდების შოვნაში
კისრამდე არის ჩაფლული,
ხანაც ფული და ხან სკამი,
და ხანაც კიდევ სკამ-ფული.

ბოლოს არ რჩება არც ერთი
ვინც სკამ-ფულშია ჩაფლული,
არც სახელი და დიდება,
აღარც სკამი და არც ფული.

დეკემბერი, 2008 წ.

ბედნიერი უბედური

დაჯერებული თავის თავში,
კაცი უზნეო, უკეთური,
გაბრუებული ყალბი ტაშით
თავის ბედ-იღბალს არ ემდურის
და ცხოვრობს ასე ნირვანაში
ეს ბედნიერი
უბედური.

სამტეხგერი, 2006 წ.

* * *

გლახია თუ მუშაკაცი,
თუ გვირგვინის მფლობელი,
ყველასათვის წუთი არის
მაინც წუთისოფელი.

რადგან არვის აღარ ინდობს
ეს მაცდური დროება,
ჭკვიანი და ჭკუათხელიც
ებრძვის ამოებას.

რადგან არის ეს ცხოვრება
ასე აყრილ-აშლილი,
ყველა თავის ჭკუით ზომავს,
ყველა – თავის არშინით.

არვინ იცის ამ საწუთროს
ტრიალსა და ჭრიალში,
რომელია საცოდავი –
სულებელი თუ ჭკვიანი.

ივლისი, 2008 წ.

ჯუბუ

მარტოხელა და ეული,
ოჯახკარგამოკეტილი
დაწანწალებდა ქუჩებში,
სულელი, მაგრამ კეთილი.

ასეთი მიუსაფარი,
საწყალი დარჩა ბოლომდე,
სხვაც დადიოდა მის გვერდით,
ჭკვიანი, მაგრამ ბოროტი.

სისულელე და სიავე
როცა გვერდიგვერდ არიან,
რომელი რომელს სჯობია,
ეს კიდევ საკითხავია.

დეკემბერი, 2007 წ.

ხუმრობით ნათქვამი ლექსები

ეს ცხოვრება ხანდახან
თურმე ისე იანგლებს,
ზოგისათვის შაშია,
ზოგისათვის – იაქე.
ნუ გწყინს, როცა სულელი
გლანძღავს და გაქიაქებს.
მთავარია, ამქვეყნად
ვინ გაგინებს, ვინ გაქებს.
მაგრამ ხმა სიმართლისა
ბოლოს ყველას მიაგნებს,
სიბოროტეს, სიკეთეს
თავის კუთვნილს მიაგებს

და ნულარ ვწყინს, თუ ბრიყვი
გლანძღავს და გაქიაქებს,
მთავარია იცოდუ,
ვინ გაგინებს, ვინ გაქებს.

იანვარი, 2009 წ.

* * *

სამოთხის კარი ხომ მადლით
და სიყვარულით იღება.
არ მინდა შურის და მტრობის
სამაგიეროს მიღება.

ძალა მომეცი, უფალო,
ზოგ უღმერთოს და უხატოს
სიბოროტე და სიავე
სიკეთით გადაუხადო.

დეკემბერი, 2008 წ.

მიკვირს, ძალიან მიკვირს

„მე ვიცი ის, რომ არაფერი არ ვიცი“.

სოკრატე

თუკი ეგონა ასე,
მართლა ბრძენსა და ჭკვიანს,
რატომ უძვრებათ სულში
გიუებს დიდების ჭია.

მიკვირს, ძალიან მიკვირს,
მათ შემყურეს და მნახველს,

როგორ იხვეჭენ უცებ
ჭკვიანი კაცის სახელს.

როგორ იღებენ იერს
და ბრძენთაბრძენის სახეს.
მიკვირს, ნამდვილად მიკვირს,
მათ შემყურეს და მნახველს.

ანდა, ჩვენ რატომ ვარქმევთ
მას, ვინც კახაბერს არ ჰგავს...
ისე, გულწრფელად რომ ვთქვათ,
არც ჩვენ ვართ ალბათ კარგად.

თანპარი, 2008 წ.

სამშობლოში თუ მის იქით

სამშობლოში თუ მის იქით,
გარეთა თუ შინ,
ყველა ეძებს თურმე სახელს,
დიდებას და ჩინს.
ზოგი ფულით, ზოგი სკამით
იკლავს თავის ჟინს.

არ აწუხებს არც შედეგი
სისხლიანი გზის,
არად აგდებს არც სამშობლოს
და არც ხალხის ზიზღს...
ყველას სულში, ჩანს, პატარა
დიქტატორი ზის.

დეკემბერი, 2008 წ.

ღია წერილი საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტს

იქით აკადემია,
აქეთ აკადემია,
იქით ბევრი ჭკვიანი,
აქეთ მეტი ბრძენია.

ჭამის აკადემია
და სმის აკადემია,
ქუჩის აკადემიაც
ქართულია, ჩვენია.

იმის აკადემია,
ამის აკადემია.
იქით გენოსია,
აქეთ კიდევ – გენია.

გვაქვს სამშობლოს დაღატის,
მტრობის აკადემიაც.
ისიც უკვდავია და
ქართულია, ჩვენია.

თუკი ქვეყნად ამდენი
ჭკვიანი და ბრძენია,
რა ვუწოდოთ, ბატონო,
ნამდვილ აკადემიას.

2008 წ.

წიგნი

წიგნს აღარ აკლდა საქართველოში,
არც მყიდველი და არც გამყიდველი.
ისიც ცხადია, იყო ყოველთვის
მკითხველიცა და გადამკითხველიც.

დღეს კი ამბობენ, ჩვენი გონება
მძიმე ცხოვრებამ ისე არია,
მკითხველს ვინ ჩივის, გადამკითხველიც
თურმე დღეს სანთლით საძებარია.

. . .

მაგრამ ესეც ხომ ცხადზე ცხადია,
ვხედავთ, დაღანებს, როგორც ჯეჯილი,
ბარ-რესტორნები ხალხით სავსე და
ქუჩა მანქანით გადაჭედილი.

ნაღდად არ არის კარგის ნიშანი,
არც დრო დუმილის და პატიების,
როცა მრავლდება ლოტოკლუბები
და ქრება წიგნის მაღაზიები.

თანვარი, 2009 წ.

* * *

უცხო ჰანგის და სიტყვის მსმენელი
მწარე ფიქრებმა დამიმარტოვეს;
ნეტავ სხვის პანტას რატომ დავეძებთ
თურაშაული ჰანგის პატრონნი.

როდესაც ვისმენ ქართულ სიმღერებს,
სხვისი არ ვიცი, მაგრამ მე ვხვდები,
სულ სხვა ფიქრით და იმედით მავსებს
ქართული სიტყვა, ქართული ხმები.

არ დაელევა ალგეთს ლექვები,
ქართულ სულს ვერვინ ვერ დაიმონებს,
სანამ ვისმენთ და სანამ ვახსენებთ
მოყმის და ვეფხვის ნათქვამ სტრიქონებს.

აპრილი, 2008 წ.

ღაზ მომღერალს – ბაიარ (შაჰირ) გუნდარიძეს

თუმც მიწა ყველგან მიწაა, სამშობლოს მიწა სხვა
არის,
სხვა არის შენი სიმღერა, შენი გალობაც სხვა არის.

სხვა არის შენი ტკივილი და შენი გულის საარიც,
ხან უსაშველო დარდია, ხან სიხარული ზღვა არის.

ადარ აკლია ქართული არც ჯიგარი და არც სული,
ანალებშია წასული და ტკივილია წარსულის.

ამიტომ გულში ხანდახან სევდა ნაღველად გროვდება,
შენი ხმა ზოგჯერ ცრემლია და წინაპართა გოდება.

და გვახსენდება ის წლები, ბედისგან განაწირები,
ის ხეიჩა-ხეიჩა ბიჭები, თვალცრემლიანი ცირები.

დღეს შენი ხმა და სიტყვები ცაში ოცნებით მიქრიან,
ის დღევანდელი ღაზების და წინაპართა ფიქრია.

ფიქრია დარდით შეჭმული და დაღუული გულების,
სულში ნათელი ადგებათ, როცა შენ გვებუღებულები.

როცა შენ მღერი, ბაიარ, გული საგულეს არ იცდის
და მეცოდება ყველა, ვინც სამშობლოს ფასი არ იცის.

ამ დაკარგულ ხმას სამშობლო დიდი ხანია ელოდა...
დიდ საქართველოს უგალობ პატარა საქართველოდან.

მაინი, 2008 წ.

ითხოვს შენდობას და პატიებას

ითხოვს შენდობას და პატიებას,
რადგან ვერ უძლებს წუხილს და სირცხვილს
სხვათა მიწაზე, სხვებისთვის, სხვისთვის
უღვთოდ დაღვრილი ქართული სისხლი.

რა ავღანეთი, რა პაკისტანი,
სულ ამოა უცხოთა ქება,
ქართველი კაცი თავის ქვეყნისთვის,
თავის ხალხისთვის თუ აღარ კვდება.

თავის ქვეყნის და მამულისათვის
გარჯით და ბრძოლით თუ არ იღლება.
წყაღია მართლაც სისხლიც და ოფლიც,
თუ სამშობლოსთვის აღარ იღვრება.

უცხოთა ცის ქვეშ დამარხულ ქართველს
სულის ნუგეში ვერაფერ მისცა,
რადგანაც გულზე აღარ ეყარა
წინაპრის სისხლით მორწყული მიწა.

ქართველი თავის მამულისათვის,
სამშობლოსათვის როცა არ კვდება,
იქ – უცხო მიწის მარტოლა მტვერი,
აქ საქართველოს მიწას აკლდება.

როდესაც კვდება ქართული სული
და სამშობლოსთვის გული ცივდება,
ასე მგონია, აქ საქართველო
პატარავდება,
ერიც მცირდება.

. . .

არც ჩვენ აგვცდება ტანჯვა-წამება,
ის მარტვილობა, ის სიმარტოვე,
ჩვენი უძლები სულის გულისთვის
მშიერ სამშობლოს თუ მივატოვებთ.

უცხო მიწაზე მაძღარ სიარულს
აქ ფეხზე დგომა თუ არ ვარჩიეთ,
არც ჩვენ დავრჩებით, თუ წინაპრების
საფლავი აღარ გადავარჩინეთ.

ვეღარ გვიშველის მარტო ღაყობა,
ზოგი იუდას სიბრძნე-მისნობა,
არ მოვიშაღეთ თუ ერთმანეთის
შური, დალატი, მტრობა, ქიშპობა.

თუ აღარ გვექნა ქვეყნად სამშობლო
(საშინელია თვით გაფიქრებაც),
ეს ყველაფერი,
მტრების კი არა,
ისევე ჩვენი ბრალი იქნება.

არაფერია ქვეყნად ახალი

ღალატი, შური, აყალ-მაყალი,
ზოგის სიბრიყვე თუ სიბელადე,
არაფერია ქვეყნად ახალი,
ეს ყველაფერი იყო ჩვენამდეც.

ამაო არის წუხილი, მოთქმა,
ჩვენც ხომ იგივე გვერგუნა წილად,
რაც აწუხებდა ადამის მოდგმას
ასი წლისა თუ ათას წლის წინათ.

დღეს რომ ვუყურებთ სევდიან თვალით
ჩვენს კარიბჭესთან მოსულ სიბერეს,
სხვებსაც ექნებათ ეს საფიქრალი,
ასი წლისა თუ ათას წლის მერე.

რაც ჩვენ გვაწუხებს, რაც ჩვენ გვახარებს,
საწუთროსგან გვაქვს ისევე მისჯილი,
არაფერია ქვეყნად ახალი,
აღარც სიცოცხლე და არც სიკვდილი.

თეგერვალი, 2008 წ.

* * *

არ მთავრდება ეს წამება
და სიცოცხლის მისტერია,
სამშობლოზე ფიქრმა მომკლას,
თუ სიკვდილი მიწერია.

ისე მივალ, ვერ გავიგე
ვინ მოყვარე, ვინ მტერია,
ისევ ლექსზე ფიქრმა მომკლას,
თუ სიკვდილი მიწერია.

0360ს0, 2008 წ.

* * *

სიჭაბუკის წლებს და ხანას
წლების მომატება ჰქვია.
სანატრელი ის დღეები,
ვაგლახ, ისევ დრო-უამს მიაქვს.

სიბერე რომ გვეპარება,
მაშინ ვგრძნობთ და მაშინ ვხვდებით,
წლები კი არ გვემატება, –
სიკვდილს გვაახლოებს წლები.

0ანმარი, 2008 წ.

* * *

ხეაღინდელი დღის იმედებს
სანამ ოცნება თან ახლავს,
სანამდე გულს უხარია
ღამაში ქალის დანახვა,

სანამდე სული ხალისობს
და ემატება ფერს ფერი,
სანამდე თვალი ჭამს და სვამს,
გულო, არა ხარ ბებერი.

თეგერგალი, 2007 წ.

* * *

თმების სითეთრე არაფერია,
თუ სიყვარულმა გული ახარა.
აბა, სიბერე რა სათქმელია,
გულს არ ეტყობა ერთი ჭაღარაც.

ეს გული ისევ შენზე ოცნებობს,
თუმც არ ისურვე, თუმც არ იკადრე.
შენ არ გიყვარვარ?
არაფერია,
მთავარი არის, მე რომ მიყვარდე.

დეკემბერი, 2008 წ.

რა კარგი იყო ის წლები

I
რა კარგი იყო ის წლები,
ცრემლმა რომ თვალი დანამა,
თავის ჩრდილად რომ მაქცია
ერთმა პატარა ქალამა,
როცა „ცა ქუდად მიმანდა
და მიწა კიდევ – ქალამნად“.

II
იმ სიტაბუკის დღეებმა, წლებმა
ეტყობა, ჩემთან ერთად იარა,
და როცა შემხვდი ოცი წლის შემდეგ,
შენ გულმა გიცნო, თვალმა კი არა.
ახალგაზრდობის ოცნებებს, ფიქრებს
თუ ვიგონებდი, – მხოლოდ ლექსებით,
დღეს შენთან ერთად იმ ლამაზ დღეებს
ვეფერები და ვეაღერები.

2008 წ.

გადარჩა ლექსი და პოეზია

„იყო ძრავალთა განადგურება,
ლექსთა სიკვდილი - კი - არასოდეს“.

ბალატიონი

ამ ქვეყანაზე, ნებით განგების, ბევრი მოვიდა, ბევრი წავიდა,
არ ჩანს შუქურა აღექსანდრიის და აღარც ბადი
სემირამიდას.

დრომ წაიღო და წლებმა წაშალა ბევრი ბრძენის თუ
სიტყვა მეფისა,
მაგრამ რაც იყო, ისევ ის არის ლექსი მოყმის და
ლექსი ვეფხვისა.

ლექსი შვილია მთის და მინდვრების, აღგეთ-არაგვის
თუ თავფარაენის,
იბადებოდა ლექსი მაშინაც, როცა არ იყო
საწერ-კალამიც.

რადგანაც სიტყვა იყო პირველი და სიტყვა იგი
იყო მესია,
დაინგრა ბევრი ძეგლი, კვარცხლბეკი, გადარჩა ლექსი
და პოეზია.

თუმც დრომ წაღეკა, დრომ გაიყოლა ბევრი სამეფო
და იმპერია,
მაგრამ ჟამი და ამოუება პომეროსის ლექსს ვერ მოერიდა.

მარადისობის სულმა მსახვრალმა გადაიარა ბევრი
მთა-ველი,
მაგრამ რაც იყო, ისევ ის არის ლექსი შექსპირის და
რუსთაველის.

თუმცა დრო არის ყოველის მსაჯული, ლექსი აღმოჩნდა
დროზე ძლიერი,
ლექსი გოეთეს, ბარათაშვილის, აკაკისა და ალიგერის.

გადარჩენილი ყველა სტრიქონი თითქოს ბრძოლას ჰგავს
დროსთან გადახდის
და ყველა ნაღდი, მართალი ლექსი იწერებოდა ღმერთის
კარნახით.

და ვით არაგვი, ვითარც რიონი, მაღალი მთები
კავკასიონის,
იყო, არის და მარად იქნება ლექსი ვაჟას და
გალაკტიონის.

ოქტომბერი, 2008 წ.

შოთა რუსთაველი

იბადებოდა და მოჰყვებოდა
ანგელოზების ღოცვა, გალობა.
ზოგის სიცოცხლე დედამიწაზე
არის ქვეყნისთვის უფლის წყალობა.

ზოგი რჩეული არის ღმერთის და
ზოგი რჩეული – ერის, ბერისა,
არის პოეტი თავის ხალხის და
არის პოეტი ყველა ერისა.

ოქტომბერი, 2008 წ.

„ღმერთთან მისთვის ვლაპარაკობ,
რომ წარვუძღვე წინა ერსა“.

ოლია ჰავჭავაძე

ღმერთის ნებით და ღმერთის წყალობით,
თავის ხალხსა და მამულს შეველოდა,
ისევ გემოდევრავს და ისევ გვპატრონობს
იმ მარადიულ საქართველოდან.

თორემ დღეს საქმე ისე წავიდა,
ისე იმძლავრა სკამის მონობამ,
ბევრი გიჟი და ბევრი სულელი
ინემებს ერის წინამძღოლობას.

2009 წ.

წარწერა ვაჟა-ფშაველას ერთ სურათზე

დახეულ ჩოხით, ძველი ბანდულით
გვიმზერს ფოტოდან ცალთვალა დევი,
ვაგლახ, ღარიბი, მაგრამ მდიდარი
მამულზე ფიქრით და ღამის თევით.

არა, არ იყო იგი სტუმარი
არც თავის ქვეყნის, არც წუთისოფლის.
ის აპურებდა სამშობლოს ლექსით,
ოჯახს და ცოლ-შვილს – დაღვრილი ოფლით.

რადგან სამშობლოს ფასი იცოდა
ქვეყნის უღელი ამაყად ზიდა,

ის ბახტრიონის ომშიც იბრძოდა,
ლაშარის გორზეც ამაყად იდგა.

არ ასვენებდა არაგვის ხმები
და იმ წიფელის ხმელი ფოთლებიც,
ფშავეხევესურეთის ამაყი მთები,
ქართული სიტყვის, ლექსის ღოთები.

ამაზე მეტი არცა რა სურდა
თვითონაც სიტყვის, ლექსის ფალაუნს,
საქართველოს ცა მიაჩნდა ქუდად,
მიწა – შიშველი ფეხის ქალამნად.

მაისი, 2008 წ.

გალაკტიონი

ის დადიოდა ეული,
ექებდა სულის მეგობარს,
ზოგს არ უწყოდა ვინ იყო,
უბრალო კაცი ეგონა.

ზოგიც ფარული ბოღმით და
ბოროტი გულით ხედებოდა,
კარგად იცოდა ვინც იყო
და შურისაგან სკდებოდა.

უსამშობლოდ, ულექსოდ,
უსიყვარულოდ ვერ ძლებდა.
ის დადიოდა მარტო და
სულის მეგობარს ექებდა.

ოქტომბერი, 2008 წ.

უსაფლავო პოეტები

ექღვნება უსაფლავოდ დარჩენილ
ტიციან ტაბიძესა და უკუბოოდ და-
მარხულ მიხა ხელაშვილს.

სულს პოეტისას ამშვიდებს
და გულის ტკივილს აქარვებს,
როცა საფლავი არ არის,
მაგრამ ლექსები აქ არის.

მათმა ცხოვრებამ გვანახვა
და შავმა დრომაც გვაჩვენა,
ლექსის დარჩენა სჯობია
ზოგჯერ საფლავის დარჩენას.

თუ ქვეყნად სიმუხანათემ,
სიბილწემ გაიბატონა,
იმ უსაფლავო პოეტებს
ლექსი უდგება პატრონად.

ყველა ნაღდ პოეტს, კაი ყმას,
სამშობლოს თვალით დანახულს,
უსამშობლოდ დარჩენილს
და უკუბოოდ დამარხულს,
აღარ ივიწყებს მამული,
რადგანაც იცის ვინც არის,
ლექსია ძეგლიც, საფლავიც
და მათი კუბოს ფიცარიც.

აკრილი, 2009 წ.

„ნიჭი, ძამიკო, ნიჭი“

გალაკტიონი

კალამი, ფუნჯი და საჭრეთელი
რადგან ქვეყნისთვის თურმე ხმალია,
დღეს ნიჭიერი ყველა ქართველი
მეამაყება და მიხარია.

დღესაც რომ ვაგებთ ახალ სამებას,
იმ წინაპართა დიდი სულია,
უპირველესი ნიჭიერება
თურმე სამშობლოს სიყვარულია.

მათი წყალობით დღესაც ქვეყანა
დიდებასა და სახელს იმკვიდრებს,
არ გაგვანნია ჩვენ იმ დაუთხე
და რუსთაველზე დიდი სიმდიდრე.

თუ დღესაც არის ჩემი მამული
ასე ლაღი და ასე ლამაზი,
ისევე მადლით იმ ქეთევანის,
ნიჭიერებით დიდი თამარის.

საქართველოში, აბა, სადა გვაქვს,
ან სად მარხია, ანდა სადა ძევს
უფრო დიდი და კარგი საუნჯე
მერჩულეზე და სულხან-საბაზე.

ოქრო, ვერცხლი და ბრილიანტები
სულ ამოა, სულ ტყუილია,
ჩვენი ყველაზე დიდი განძია
ბერი თევდორე, ბრძენი ილია.

ხომ დაუტოვეს მამულს სიმდიდრე
ვაჟამ, აკაკიმ, გალაკტიონმა,

ნიჭმა ააგო სვეტიცხოველი
და იმ დიდგორზეც ნიჭმა იომა.

რადგანაც დღესაც მათი სახელი
ქვეყნის ხმალი და ქვეყნის ფარია,
ყველა ნიჭიერ ქართველის ნახვა
მეამაყება და მიხარია.

ივლისი, 2008 წ.

„კუდაბზიკობას თავი დავანებე“

ერთ დროს ახალგაზრდა, ახლა ხანში შესული
ნიჭიერი პოეტის ნათქვამი.

ზოგი ჯეელი მწერალ-მგოსნები
დღესაც ზნესა და ფერს არ იცვლიან,
თითქოს არ იყო გალაკტიონი,
გამსახურდიაც აღარ იციან.
თითქოს არ ახსოვთ ჯავახიშვილი,
აღარ იცნობენ თურმე ტიცციანს,
ასე ჰგონიათ, მათ აკისრიათ
ქართული ენის, სიტყვის მისია.

და ზოგს ჰგონია, რაკი მოვიდა,
ეს საქართველო მარტო მისია.
ხოტბას ასხამენ თავის თაობას,
მარტო თავის ტოლს, მარტო მისიანს,
მაგრამ დრო მოვა და მიხედებიან
ვისი სახელი რისი ღირსია.
ქართული ლექსი და პოეზია
ყველა პოეტის გულის სისხლია.

იანვარი, 2009 წ.

* * *

ეს ცა, ეს მიწა, ეს საქართველო
რაკი უფალმა ჩვენთვის ინება,
არ ეკადრებათ ქართველ პოეტებს
დღეს ერთმანეთის ღანძღვა, გინება.

ღმერთის, მამულის, ლექსების გარდა,
აბა, ამქვეყნად რა დაგვრჩენია,
მაგრამ მამული და ეს სამშობლო
არც მარტო შენი და არც ჩემია.

თუმც დღეს პოეტებს უჭირთ ცხოვრება
და მკაცრი უდგათ დრო და ეპოქა,
ეს საქართველო, ჩემო თინათინ,
სასიყვარულოდ ყველას გვეყოფა.

დეკემბერი, 2008 წ.

* * *

არაფერს ნიშნავს ჯილდო-ტიტული,
არაფერს ნიშნავს ხოტბა და ქება.
ბედნიერია პოეტი,

როცა

სამშობლოსა და ლექსისთვის კვდება.

დეკემბერი, 2008 წ.

პანთეონი

პანთეონამდე გზა მისასვლელი
ხომ გასასვლელი ბეწვის ხილია,
მაგრამ იქ ყოფნის და იქ დარჩენის
ნება-სურვილი ისე დიდია, –
პატრონიანნი ხელით მიჰყავთ და
უპატრონონი თვითონ მიდიან.

იქ კი სხვა არის თურმე მსაჯული,
იქ სხვა კანონი, წესი ბატონობს,
ზოგ პატრონიანს წლები ივიწყებს
და უპატრონოს ხალხი პატრონობს.
– აგურ ლადო და აგურ ტერენტი
და ფიროსმანი, ჩემო ბატონო.

დეკემბერი, 2008 წ.

* * *

ვიღას სჭირდება ქვეყნად სიმართლე,
ირგვლივ სიბნელე, სიყრუე თუა,
მიჭირს ცხოვრება, ნამდვილად მიჭირს,
როცა სუფელი გასწავლის ჭკუას.

ნოემბერი, 2008 წ.

წლები და მტრები ვერ მოგვერია

თუმცა არ გვაკლდა მოშურნე, მტერი,
მოძალადე და ძალად მოყვარეც,
მაინც გადარჩა ქართველი ერი,
ველარ მოსპეს და ველარ მოთხარეს.

თუმცა არ გვაკლდა არც შინა მტერი
და შადიმანიც ბევრი გვერია,
მაინც გადარჩა ქართველი ერი,
წლები და მტრები ვერ მოგვერია.

რადგანაც ქართულ ხმალსა და ფარსაც
სახელი ერქვა არაგველების,
გადავრჩით მათი სიცოცხლის ფასად
და ფასად ქართველ დედის ცრემლების.

დღეს კი ჩვენს სისხლით მორწყულ იმ მიწას
ვიღაც იჩემებს, ვიღაც იფერებს,
ბევრი მოსული მასპინძლად იქცა
და ახლა მუშტს და მახვილს გვიღერებს.

ჩვენ კი, ჩვენ ისევ ვეძახით, ვუხმობთ
ბევრ უცხოსა და შარახვეტიას,
დღეს, როცა ჩვენში აკენებზე უფრო,
აკენებზე მეტი – საფლაგებია...
ბავშვები ცოტა იბადებიან,
გარდაცვლილები უფრო მეტია.

ვერ გამოგია, ვერა და ვერა,
ვის სჭირდება და რაში გვარგიან
ეს უცხო ხმები და სიმღერები,
თუ ქართველები იქით გარბიან.

ვაგლახ! ეს არის ჩვენი წუხილი,
საფიქრალი და ჩვენი სათქმელი,
ხომ არ დარჩება საქართველოში
ქართველი თითზე ჩამოსათვლელი.

ჩვენ ისიც ვიცით, ამ ქვეყანაზე
ვეღარ ვიქნებით მარტოდმარტონი,
მაგრამ არა და აღარ გვჭირდება
არც მოძალადე და არც ბატონი.

თორემ არასდროს დადუმებულა
ჩვენი სამოყვრო, სამძო ზარები,
კარგი მეგობრის, მეზობლისათვის
მუდამ ღია გვაქვს გულის კარები.

არაფერს ნიშნავს მარტოდენ ფული,
თუ არ გერქმევა ქართველს ქართველი,
თუ ჩაკლეს ჩვენში ქართული სული,
ფიქრი, სიტყვა და ჩვენი სათქმელი.

თუ წაგვართმევენ ჩვენს ადათ-წესებს,
ქართულ ზნესა და ქართულ ხასიათს,
თუ ვეღარ დავწერ ქართულად ლექსებს,
ასეთ სიცოცხლეს რაღა ფასი აქვს.

თუ ჩემი ნებით, ჩემი სურვილით
ვეღარ დავივლი იმერ-ამიერს,
თუ ვეღარ ვნახე ცეკვა „ქართული“,
ვეღარ მოვისმენ „მრავალუამიერს“;

რა თავში ვიხლი ასეთ სიცოცხლეს,
მთაწმინდის ცაო, დიდგორის ველო,
თუ არ იქნება ქართული მიწა,
ქართული ენა

და
საქართველო!

რა, რა ვიქნებით ასი წლის მერე

გამოვადწიეთ რაკი აქამდე,
ველარ მოგვსპეს და ველარ გაგეთელეს,
ნეტავ რა ზნე და ფერი ექნებათ
ასი წლის მერე მოსულ ქართველებს.

სხვების არ ვიცი, მე ეს ფიქრები
არ მასვენებს და აღარ მცილდება,
ასი წლის მერე ქართველი ერი
იქნება მეტი თუ შემცირდება.

რა, რა იქნება ასი წლის მერე
მათი ოცნება, ფიქრი, ქცევანი,
თუ ეყოლებათ ნეტავ თავისი
ცოტნე, თევდორე და ქეთევანი.

ნეტავ სამება-სვეტიცხოველში
ილოცებენ და ისევ ივლიან,
თუ ახსენებენ ნეტავ რუსთაველს,
ვაჟას, აკაკის, წმინდა ილიას.

თუ ახსენებენ აღმაშენებელს,
გორგასაღს ვინმე თუ მოიგონებს,
თუ ეყვარებათ ნეტავ იმათაც
ბასიანის და მიწა დიდგორის.

დღეს რომ ქართული ცეკვა-სიმღერით
ასე ვლალობთ და ასე ვდიდებით,
ხომ არ შეცვლიან ასი წლის მერე
როკ-ენ-როლებით, უცხო ჰიტებით.

არა და არა, არ მოისპობა
ჩვენი ძირი და ჩვენი ფესვები.
მწამს, იქნებიან ის ქართველები
ჩვენზე კარგი და უკეთესები.

არა და არა, მწამს, საქართველო
იყო, არის და მარად იქნება.
არათუ თქმა და სხვაგვარი სიტყვა,
საშინელია თვით გაფიქრებაც.

ბევრი ვაჟკაცი, ბევრი კაი ყმა
მამულს ისევე დაებუდება,
სამშობლოსათვის შესაწირ შვილებს
ისევე გაზრდიან ქართველის დედები.

ისევე ივლიან საქართველოში
ქართული სულით, ხმით და იერით,
მწამს, იქნებიან ის ქართველები
ჩვენზე მაგარი და ბედნიერი.

ოღონდ, უფალო, ერთს გვევდრები, –
ჩვენი ჭირი და მტერი მარადი,
მოაშლევინე ქართველს ქართველის
მტრობა, ქიშკობა, შური, ღალატი.

და არ მოაკლო ღოცვა-კურთხევა
არც მიწიერი, არც ზეციერი.
ღმერთო! ამყოფე ის საქართველო
უფრო დიდი და უფრო ძლიერი!

* * *

როგორ ვიცხოვრე, როგორ ვიარე,
ამის მსაჯული მე ვერ ვიქნები,
ის ვიცი, ჩემი ქვეყნის იარებს
ვეფერებოდი სიტყვით, ფიქრებით.

ადარ ვყოფილვარ შვილი უძღები
(და ამისათვის ვმადლობ განგებას),
როგორც შევეძელი, ისე ვუძღებდი
ცილისწამებას, ჭორებს, ძაგებას.

ეს ჩემი ყოფა მოკლევც, ხანგრძლივიც,
ისე განსაჯეთ, როგორც გნებავდეთ...
არც ისე შორი დამრჩა მანძილი
მუხათწყაროდან მუხათგვერდამდე.

03ლის0, 2008 წ.

სარჩევი

პოეტი - მლოცველი.	3
ისეუ ჩვენ უნდა დავიცვათ.	6
სამშობლოზე ფიქრობდა.	7
არავის დაემონება.	9
* * * თუ ვაპარააშეთ მამულში.	10
თუ მამულს არ ეწირება.	10
ჩვენი ყველაზე დიდი სიმდიდრე.	11
ხმალი და კალამი.	12
გულებისა და ხელების ჯაჭვი.	13
„ომმა ბევრი გვასწავლა და დაგვანახვა“.	14
უცნობი ჯარისკაცის საფლავი.	15
აფხაზეთისთვის გმირულად დაცემულთა მემორიალი გმირთა მოედანზე.	16
საქართველოში ვინღა დაითვლის.	17
თავის დადება და თავდადება.	19
მიხეილ თამარაშვილის გახსენება აგვისტოს თვეში.	20
ორი ათას რვა წლის აგვისტო.	20
უპირველესი ჩვენი მტერია.	21
* * * საქართველოში, არ ვიცი რატომ.	22
თუ ქართველები ვიქნებით ერთად.	23
* * * არ მჭირდება ლაპარაკი.	24
* * * რადგან წუთისოფელი ბოლოს ყველას იმეტებს.	24
* * * განა მამულზე ფიქრობენ.	25
* * * ისეუ ვისმენტ ვერცხლის ჩხრიალს.	25
ლალატის ჩემპიონები.	26
* * * კენისა და იუდას ცოდვას.	27
სამშობლოს მოღალატე შვილის დედის გოდება.	27
* * * მუდამ იყო ქართველის ჭირი.	29
* * * განა შურის, განა მტრობის.	29
ვაი-პოლიტიკოსი.	30
* * * როცა საწუთრო, ისედაც მოკლე.	30
* * * ძმარ ოსო და აფხაზო.	30
შემომეყარა ქართველი.	31
მოგვეც ქართველებს ნიჭი ერთობის.	32
ვერა და ვერ ეგუება.	33
სისხლი და ოფლი თუ არ დაღვარე.	33
* * * რადგან სამშობლოს გზა არის.	34
ჩვენი მთები.	35
* * * ერთ დროს აქ სხვა ძეგლი იდგა.	35
თბილისს ერქვა თბილისი, ქუთაიას – ქუთაისი.	36
უცნობი ქალი მეტროს ვაგონში.	37

რბა სიცოცხლე. 38

* * * არა სკამისთვის, არა ფულისთვის 39

სააღდგომო დღესასწაული სამებაში. 39

სამშობლოა ისევე აქ დარჩენის იმედი. 40

მეუფე ანანია ჯაფარიძეს. 41

* * * რადგან მოვედით ამქვეყნად. 43

ამქვეყნად ერთი ღმერთია. 43

* * * ჩვენს მტერს ალაღებს და ათამამებს. 44

* * * უფლის გარდა სხვა პატრონი. 44

ღამაში ქვეყნის ღამაში ქალები. 45

* * * ყველა ქართველი ქალის ვალია. 46

ქართველი ქალი. 46

* * * რადგან მათთვის სიღამაზე. 47

არ სჭირდება ფიცი-მტკიცი. 47

პამლეტ გონაშვილის გახსენება. 48

მწამს, საქართველო აღარ მოკვდება. 49

* * * თუა მართლა გულით თქმული. 50

* * * იმ პოეტებს უჭირთ ყოფნა. 51

ოცნების ლექსი არ შეკარება. 51

* * * როცა დღეებს თითზე ვითვლი. 52

* * * ამბობენ, დღეს ლექსს არ ჰყავს მკითხველი. 53

* * * გაუსაძლისი ხდება ხანდახან. 53

* * * როცა ქვეყანას დღეს ასე უჭირს. 54

* * * ერთი გული მაქვს, ერთი სამშობლო. 54

* * * ნუ გშურს, ძმობილო, საფლავი სხვისი. 55

* * * სიკვდილის მერეც ვრჩებით ქართველად. 55

* * * სინდის-ნამუსთან თუ ხარ გამწყვრალი. 55

* * * ზოგი ქართველი, ვაი-ქართველი. 56

„შენ საქართველოთი ხარ ავადმყოფი“. 56

* * * ჩვენი ენა და სამშობლო. 57

გულო, რატომ ოხრავ. 57

ვინც სიამაყით, ღირსებით მიდის. 58

სულის ტკივილი. 59

მოსულას არავინ არ გვეკითხება. 60

* * * გამოვექეცი თითქოსდა ქალაქს. 61

მე კი მეგონა. 61

* * * მახსოვს ხობისწყლის ამქუხარება. 62

* * * რადგან ცოტაა ამქვეყნად. 63

* * * არვინ იცის ვინ რას ეძებს. 63

* * * ზოგი ფულს ითვლის, მე დღეებს ვითვლი. 63

* * * უფლის ნებით, ვცდილობ, მაგრამ. 64

ძალიან გავუთამამდით. 64

* * * სამშობლოს ცას რომ ვუყურებ. 65

სანამდე ცოცხლობ.	65
* * * თუნდაც ქვეყანა ეხეოს თავზე.	66
* * * მაღალო ღმერთო, შენ გვევდრები.	66
* * * სხეებმა თავისი იფიქრონ.	66
საქართველოში იყო პოეტი.	67
სკამ-ფული.	67
ბედნიერი უბედური.	68
* * * გლეხია თუ მუშაკაცი.	68
ჯ'უბუ.	69
ხუმრობით ნათქვამი ლექსები.	69
* * * სამოთხის კარი ხომ მაღლით.	70
მიკვირს, ძალიან მიკვირს.	70
სამშობლოში თუ მის იქით.	71
ღია წერილი საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტს.	72
წიგნი.	73
* * * უცხო პანგის და სიტყვის მსმენელი.	73
ღაზ მომღერალს – ბაიარ (შაპირ) გუნდარიძეს.	74
ითხოვს შენდობას და პატიებას.	75
არაფერია ქვეყნად ახალი.	77
* * * არ მთავრდება ეს წამება.	77
* * * სიტაბუკის წლებს და ხანას.	78
* * * ხვალინდელი დღის იმედებს.	78
* * * თმების სითეთრე არაფერია.	79
რა კარგი იყო ის წლები.	79
გადარჩა ლექსი და პოეზია.	80
შოთა რუსთაველი.	81
* * * ღმერთის ნებით და ღმერთის წყალობით.	82
წარწერა ვაჟა-ფშაველას ერთ სურათზე.	82
გალაკტიონი.	83
უსაფლავო პოეტები.	84
„ნიჭი, ძამიკო, ნიჭი“.	85
„კულაბზიკობას თავი დაუანებე“.	86
* * * ეს ცა, ეს მიწა, ეს საქართველო.	87
* * * არაფერს ნიშნავს ჯილდო-ტიტული.	87
პანთეონი.	88
* * * ვიღას სჭირდება ქვეყნად სიმართლე.	88
* * * სანამდე ვცოცხლობ, ერთი მაქვს ფიქრი.	89
* * * რადგანაც ქართულ სიტყვას და.	89
* * * სხვისი რა გითხრათ, სხვისი არ ვიცი.	89
წლები და მტრები ვერ მოგვერია.	90
რა, რა ვიქნებით ასი წლის მერე.	92
* * * როგორ ვიცხოვრე, როგორ ვიარე.	94

03/1423

კომპიუტერული უზრუნველყოფა
თენანა ზაქარაია

აიწყო და დაკაბადონდა გამომცემლობა „ზანში“

□ ტაშკენტის ქ. №25, ბ. 1

□ 38-03-11

271.335
3
ՀԱՅԿԵՆԿԱՆ
ՆՈՒՆԱԳՐԱԴԱՐԱՆ